

Vlaams
Parlement

stuk **1554** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 30 maart 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

betreffende de preventie en bestrijding
van doping in de sport

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemene toelichting**1.1. Inleiding: historische context en noodzaak van een nieuw decreet**

Sporters hebben, of zij nu recreatiesporter of topsporter zijn, het recht en ook de plicht om hun sportieve activiteiten te beoefenen in medisch verantwoorde omstandigheden.

Die omstandigheden moeten enerzijds het welzijn van de sporters bevorderen, en anderzijds toestanden en situaties voorkomen die hun gezondheid kunnen schaden.

De beleidsverantwoordelijkheid voor het bepalen en het tot stand brengen van een medisch verantwoorde sportbeoefening is sedert de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen volledig toevertrouwd aan de gemeenschappen.

De Vlaamse Gemeenschap is in 1991 die uitdaging aangegaan en heeft met het decreet van 27 maart van datzelfde jaar inzake medisch verantwoorde sportbeoefening haar verantwoordelijkheid opgenomen door het tot stand brengen van een regelgeving die er toe moest leiden dat sportbeoefening – in een zeer ruime betekenis – in medisch verantwoorde omstandigheden kan plaatsvinden.

De belangrijkste drijfveer op dat ogenblik was het voorkomen en bestrijden van sportletsels, van fysieke en psychische overbelasting en het tegengaan van dopingpraktijken. Het decreet wilde hierbij vooral de sportverenigingen responsabiliseren om over de medisch verantwoorde sportbeoefening te waken.

In 2004 werd het, als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen en van nieuwe inzichten inzake medisch verantwoorde sportbeoefening, onder meer inzake dopingbestrijding, wenselijk geacht om het decreet van 27 maart 1991 op een aantal punten te wijzigen. De drijfveer die de wetgever in 1991 leidde, bleef evenwel ook toen centraal staan. De gezondheid van de sporter moet beschermd worden, en elke sporter moet met gelijke wapens kunnen strijden. Dit leidde tot het decreet van 19 maart 2004 tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 (BS 10 mei 2004).

In 2007 drong zich vervolgens de implementatie op van de Internationale Conventie tegen Dopinggebruik in de Sport van de UNESCO (2005), die de ondertekenende staten ertoe verbindt om maatregelen inzake dopingbestrijding te nemen en om zich met de beginselen van de WADA-code (de antidopingcode van het Wereld Antidoping Agentschap, ondertekend in 2003) te conformeren. Van deze gelegenheid werd verder gebruik gemaakt om een verdere reflectie door te voeren met betrekking tot de bestaande decretale aanpak van de medisch verantwoorde sportbeoefening in het algemeen en de dopingproblematiek in het bijzonder, teneinde het implementatieproces zo geharmoniseerd mogelijk met de beginselen van de WADA-code te laten verlopen.

Omdat de implementatie van de UNESCO-conventie, met de aanvaarding van de beginselen van de WADA-code, alsook de reflectie op het bestaande decreet van 27 maart 1991 aanleiding gaf tot talrijke wijzigingen en nieuwigheden, en ook een herziening van de structuur van het decreet van 1991 hierdoor opportuun werd geacht, werd ervoor geopteerd om het decreet van 1991, zoals gewijzigd door het decreet van 2004, op te heffen ten voordele van een volledig nieuw decreet. Dit resulteerde in het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening (BS 13 september 2007).

Dit decreet van 2007 werd vervolgens aangevuld en op enige punten gewijzigd door het decreet van 21 november 2008 houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2007, dat er toe strekte om een dimensie ‘ethisch verantwoord sporten’ in te brengen in het decreet van 2007, alsmede de rol van de ‘entourage’ van sporters bij dopingpraktijken aan te pakken. Zodoende werd het opschrift van het decreet van 2007 ook gewijzigd tot ‘decreet inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening’.

Een aantal ontwikkelingen, hebben thans aanleiding gegeven om zowel de genomen opties als de opzet van het decreet van 13 juli 2007, zoals gewijzigd bij decreet van 21 november 2008, opnieuw te bevragen.

Meer bepaald heeft het (hierboven beschreven historisch gegroeide) groeperen van alle regelgeving op het gebied van dopingbestrijding, sportmedische keuring, leeftijds- en opleidingsvereisten en ethisch verantwoord sporten in één regelgevend instrument thans geleid tot een zeer breed decreet. De bepalingen inzake dopingbestrijding zitten in dit decreet verweven, maar evolueren sneller onder invloed van de internationale WADA-voorschriften. Zo werd ondermeer op 1 januari 2009 een nieuwe gereviseerde versie van de WADA-code van kracht. Om snel te kunnen anticiperen op dergelijke internationale ontwikkelingen en om de sporters en verantwoordelijke sportfederaties goed te kunnen informeren inzake dopingbestrijding, moet de bestaande regelgeving eenvoudiger en toegankelijker gemaakt worden.

Tegelijkertijd dienen ook verschillende technische wijzigingen te worden aangebracht aan het huidig regelgevend kader, met oog op het veiligstellen van de zgn. WADA-conformiteit van het Vlaamse sportlandschap.

Tot slot dient ook rekening te worden gehouden met de nieuwe afspraken die recent werden gemaakt tussen de deelstaten inzake een meer efficiënte en gecoördineerde dopingbestrijding. Met name werd op 9 december 2011 een nieuw samenwerkingsakkoord gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport.

Teneinde de voornoemde objectieven optimaal met elkaar te verzoenen, werd ervoor geselecteerd om de dopingregelgeving in de eerste plaats af te zonderen in een apart decreet. Het thans voorliggende ontwerp van decreet is hiervan de resultante.

Het is van belang hierbij te benadrukken dat dit decreet volwaardig op zichzelf staat en derhalve ook geen loutere uitvoering vormt van het voormelde samenwerkingsakkoord. Aldus werd bv. voor de definities niet zonder meer verwezen naar het samenwerkingsakkoord maar werden deze in het decreet zelf (op autonome wijze) opgenomen. Om die reden kan dan ook niet worden ingestemd met de visie van de Raad van State dat voorliggend decreet niet in werking zou kunnen treden voorafgaand aan de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord. Dit geldt des te meer omdat verschillende aanpassingen die het decreet doorvoert gevolg geven aan de Code en de Internationale Standaarden en de spoedige inwerkingtreding ervan zich derhalve opdringt teneinde aan die internationale verplichtingen te voldoen.

1.2. Internationale context

(a) De antidopingconventie van de Raad van Europa

Het oorspronkelijke decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening moet gezien worden in het licht van de ontwikkelingen in de schoot van de Raad van Europa, die op het vlak van dopingbestrijding in internationaal verband een belangrijke rol gespeeld heeft. Op 16 november 1989 ondertekenden de lidstaten van de Raad van

Europa een verdrag met het oog op de bestrijding van het gebruik van doping in de sport, de zogenaamde Antidopingconventie.

Het doel van dit verdrag bestond erin om maatregelen te treffen die niet alleen zouden leiden tot het terugdringen van doping maar ook het volledig bannen ervan. De in de Antidopingconventie voorziene maatregelen zijn gelegen op het vlak van coördinatie, het terugdringen van de beschikbaarheid van bepaalde producten, het oprichten van controlelaboratoria en het organiseren van voorlichting en opvoeding van de bevolking. Daarbij wordt een cruciale rol toegekend aan de sportfederaties zelf.

Een andere belangrijke krachtlijn van de Antidopingconventie, waaraan de huidige praktijk in Vlaanderen reeds beantwoordt, is de depenalisering van dopinggebruik. Dit impliceert dat men andere wegen bewandelt dan strafrechtelijke in geval van overtreding van antidopingregels.

De materies geregeld bij het verdrag van de Raad van Europa behoren tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. Op 4 en 5 juli 2000 vond in de zitting van het Vlaams Parlement de bespreking en aanneming plaats van een ontwerp van decreet hieromtrent. Het decreet van 17 juli 2000 houdende instemming met de Overeenkomst ter bestrijding van doping verscheen in het Belgisch Staatsblad op 11 augustus 2000.

De Duitstalige Gemeenschap keurde het verdrag goed bij decreet van 15 december 1997, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 20 juni 1998.

Het decreet van de Franse Gemeenschap van 12 december 2000 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 16 januari 2001.

De ratificatie-instrumenten van de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap werden door de Permanente Vertegenwoordiger van het Koninkrijk België bij de Raad van Europa neergelegd op 30 november 2001 te Straatsburg, waardoor de overeenkomst krachtens haar artikel 16 in werking trad voor België op 1 januari 2002.

Het Vlaams decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening van 27 maart 1991 kwam ruimschoots tegemoet aan de aanbevelingen die worden geformuleerd in de Antidopingconventie.

(b) Het WADA en de Code

Een andere belangrijke internationale ontwikkeling komt vanuit de georganiseerde sportwereld zelf. Onder meer naar aanleiding van het Tourschandaal in 1998 verhoogde het Internationaal Olympisch Comité (IOC) zijn activiteiten op het vlak van de dopingbestrijding in de sport. Een internationale wereldconferentie over doping in februari 1999 leidde tot een nieuwe aanpak.

Het IOC besloot, na overleg met alle partners van de vrijwillige sportbeweging (internationale federaties, nationale olympische comités, atleten) en met de regeringen over te gaan tot het oprichten van een internationaal antidoping agentschap. Op 10 november 1999 werd in Lausanne het 'World Anti-Doping Agency' (Wereld Antidoping Agentschap, afgekort 'WADA') opgericht. Een zeer belangrijk kenmerk van dit agentschap is de doelstelling om de samenwerking tussen de sportbeweging en de overheid te bevorderen en te coördineren en via die weg ook te trachten meer financiële middelen te verzamelen.

De permanente zetel van het Wereld Antidoping Agentschap is sinds 2002 in Montréal, Canada gevestigd. De specifieke doelstelling van het WADA heeft ook geleid tot specifieke

kenmerken op het vlak van de organisatie. Het WADA is opgericht in de vorm van een stichting onder Zwitsers privaatsrecht. De Raad van het WADA bestaat uit 50% vertegenwoordigers van de overheid/intergouvernementele organisaties en 50% vertegenwoordigers van sportorganisaties.

Deze ongebruikelijke structuur vormt de erkenning van het feit dat de overheden en de sportbeweging moeten samenwerken om het dopinggebruik te bestrijden, en dat geen van beide sectoren succesvol zal zijn zonder de samen- en medewerking van de andere.

Het WADA speelt dan ook een centrale leidende rol in de antidopingbeweging, en is erkend door zowel de sportbeweging als de overheden.

Op 5 maart 2003 keurde het WADA de Wereld Antidoping Code goed. Het gaat om een uitgebreid geheel aan regels en richtlijnen waaraan de sportbeweging gebonden is.

Deze Code is evenwel geen statisch instrument, doch is integendeel – middels een periodieke wereldwijde consultatie van de WADA-deelnemers – voortdurend in evolutie. Zo werd op 17 november 2007, met unanieme instemming van de 1500 vertegenwoordigers op de derde werelddopingconferentie, een nieuwe gereviseerde versie van de Wereld Antidoping Code aangenomen door de leden van de Raad van het WADA. Deze gereviseerde versie van de Wereld Antidoping Code (de ‘WADA-code’ of de ‘Code’) werd van kracht op 1 januari 2009.

De Wereld Antidoping Code en het Mondiale Antidopingprogramma, waarvan de Code een onderdeel is, hebben twee hoofddoelstellingen:

- de bescherming van het fundamentele recht van de atleten om deel te nemen aan een dopingvrije sport, en aldus de bevordering van de gezondheid, billijkheid en gelijkheid voor sporters over de hele wereld; en
- het verzekeren van geharmoniseerde, gecoördineerde en effectieve antidopingprogramma's op internationaal en nationaal vlak met betrekking tot de opsporing, afschrikking en preventie van dopinggebruik.

Het WADA heeft tevens vijf ‘Internationale Standaarden’ opgesteld die de Code ondersteunen door het voorschrijven van technische en operationele vereisten voor antidopingorganisaties. Deze zijn verplicht zich aan deze normen te houden om in overeenstemming te zijn met de Code.

Een groot aantal sportorganisaties hebben de Code ondertekend. Ook het Internationaal Olympisch Comité en het Internationaal Paralympisch Comité hebben de Code ondertekend, en vragen alle sportorganisaties die willen deelnemen aan de Olympische of Paralympische Spelen om eveneens te tekenen; zij hebben dit bijna allemaal gedaan. Vele sport- en antidopingorganisaties buiten de Olympische en Paralympische bewegingen hebben eveneens getekend.

(c) De Verklaring van Kopenhagen

De Wereld Antidoping Code van het WADA werd door de vertegenwoordigers van 35 aanwezige internationale sportfederaties en 80 vertegenwoordigers van regeringen op de Wereldconferentie over Doping in de Sport in Kopenhagen in Denemarken op 5 maart 2003, in de zogenaamde ‘Verklaring van Kopenhagen’, ondersteund. Dit geschiedde met andere woorden tegelijkertijd met de aanvaarding van de WADA-code door de sportorganisaties. Deze Verklaring van Kopenhagen was dan ook een belangrijke stap in de internationale strijd tegen doping. Door de ondertekening van deze verklaring engageerden de overheden zich met name om de tekst van de uniforme WADA-code te aanvaarden en te

implementeren in hun regelgeving. Ook wilden zij hiermee de verdere intergouvernementele samenwerking op het gebied van dopingbestrijding ondersteunen.

Samen met de door Vlaanderen geratificeerde conventie tegen doping van de Raad van Europa vormden de Verklaring van Kopenhagen en de WADA-code een extra instrument met het oog op een verdere harmonisatie van de diverse antidopingregels en reglementeringen.

Ook Vlaanderen heeft zich steeds mee willen inzetten voor de internationale strijd tegen doping, en ondertekende daarom reeds het zogenaamde memorandum van Moskou begin januari 2003, waarbij het de werkzaamheden van het WADA en de strijd tegen doping politiek steunt. Dit memorandum ging uit van het ICGADS of 'International Consultative Group on Anti-Doping in Sport', een intergouvernementele samenwerking tegen doping in de sport.

De Vlaamse Regering besliste vervolgens op 23 mei 2003 haar goedkeuring te hechten aan de Verklaring van Kopenhagen tegen het gebruik van doping in de sport.

(d) De UNESCO-conventie

De Verklaring van Kopenhagen was geen einddoel. Deze verklaring wilde zelf een aanzet zijn tot een proces dat zou leiden tot de aanvaarding van een nieuw juridisch instrument dat bindend zou zijn onder internationaal recht, en tevens geschikt zou zijn voor de respectieve grondwettelijke en administratieve contexten van iedere regering. Men viseerde dus de ondertekening van een nieuw internationaal verdrag.

De bedoeling was om de binding van de regeringen aan dit nieuwe internationaal instrument rond te hebben op of voor de eerste dag van de Olympische Winterspelen van Turijn (die officieel werden geopend op 10 februari 2006).

Ondanks het feit dat het ging om een door nationale overheden ondertekend document, werd de Verklaring van Kopenhagen zelf dus niet beschouwd als een wettelijk bindend instrument. Een juridisch bindend instrument werd nochtans nodig geacht om ook nationale overheden juridisch aan de WADA-code te binden. Verder werd de Verklaring van Kopenhagen ook niet uitgebreid genoeg geacht om alle kwesties te behandelen die overheden moeten aanpakken om het dopinggebruik in de sport te bestrijden. Zo zijn er acties denkbaar die de overheden moeten ondernemen om het dopinggebruik in de sport te bestrijden, maar die de bevoegdheden van sportorganisaties of het WADA te buiten gaan. Wel werd aangenomen dat dergelijke acties een aanvulling moeten zijn op de acties die ondernomen worden door de sportbeweging onder de Code, vermits ieder gebrek aan harmonisering tussen de twee instrumenten mogelijk uitgebuit zou kunnen worden om het dopinggebruik in de sport te bestendigen.

Zo kwam men tot de redactie van de 'Internationale Conventie tegen Dopinggebruik in de Sport', opgesteld in het kader van de UNESCO en aanvaard tijdens de 33ste sessie van de Algemene Vergadering van de UNESCO te Parijs, 3 tot en met 21 oktober 2005.

Naar verluidt van de preambule beschouwt de UNESCO-conventie zich als een universeel wettelijk bindend en noodzakelijk antwoord op de internationale ontwikkelingen om, onder andere:

- ervoor te zorgen dat de overheden acties ondernemen tegen het dopinggebruik in de sport, die een aanvulling vormen op de acties die de sportbeweging reeds ondernomen heeft, met inbegrip van antidopingactiviteiten op nationaal vlak, internationale samenwerking, onderwijs en vorming, en onderzoek;

- steun te verlenen aan de strijd tegen het dopinggebruik die gevoerd wordt door het Wereld Antidopingagentschap;
- steun te verlenen aan de Mondiale Antidopingcode en de Internationale Normen, waarbij het belang van de Code en de Normen erkend wordt voor het harmoniseren van het beleid en de praktijk in de sportbeweging over de hele wereld.

(e) Rechtskracht UNESCO-conventie en relatie tot de WADA-code

Over de bindende kracht van de UNESCO-conventie bestaat weinig twijfel. Het gaat om een verdrag onder internationaal recht, gesloten tussen landen. De UNESCO-conventie is onderworpen aan de procedures van de bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding door lidstaten van de UNESCO in overeenstemming met hun respectieve grondwettelijke procedures. De akten van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding dienen neergelegd te worden bij de directeur-generaal van de UNESCO. Voor wat betreft de Vlaamse Gemeenschap, werd de UNESCO-conventie (en zijn bijlagen I en II) geratificeerd bij decreet van 20 april 2007 (BS 25 juli 2008).

Ingevolge artikel 37 van de UNESCO-conventie treedt deze in werking op de eerste dag van de maand die volgt op een termijn van een maand na de neerlegging van de dertigste akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding. Dienovereenkomstig is de UNESCO-conventie in werking getreden op 1 februari 2007.

Verder legt artikel 4 van de UNESCO-conventie de relatie tussen deze Conventie en de WADA-code vast:

“Om de uitvoering – op nationaal en internationaal vlak – van de strijd tegen het dopinggebruik in de sport te coördineren, verbinden de Verdragsluitende Staten zich tot de principes van de Code, als basis voor de maatregelen bepaald in artikel 5 van deze Conventie. Niets in deze Conventie belet de Verdragsluitende Staten om bijkomende maatregelen als aanvulling op de Code goed te keuren.”.

De verbintenissen van de ondertekenaars van de UNESCO-conventie strekken dus slechts tot de aanvaarding van ‘de principes’ van de WADA-code. Deze beginselen zullen vervolgens gelden voor de maatregelen bepaald in artikel 5 van de UNESCO-conventie.

Het aanvaarden van de beginselen van de WADA-code als basis voor beleidsmaatregelen strekt dus niet tot de volledige of letterlijke implementatie van de WADA-code. Dit betekent dat nationale overheden een beleidsmarge behouden.

Artikel 4 van de UNESCO-conventie preciseert verder ook dat de WADA-code als bijlage voorzien is ter informatie en geen integraal deel uitmaakt van deze Conventie.

Het voorgaande doet evenwel geenszins afbreuk aan het ruimere belang van de zgn. WADA-conformiteit van de Vlaamse dopingregelgeving.

Dit belang wordt ondermeer onderstreept door het gegeven dat overeenkomstig artikel 23.5 van de WADA-code, alle ondertekenaars van de WADA-code wiens dopingregelgeving niet conform is met de WADA-code, door het IOC en de internationale sportfederaties kunnen worden uitgesloten van het gastheerschap van de Olympische of Paralympische spelen alsmede van de mogelijkheid tot het organiseren van internationale sportevenementen.

Daarenboven is het onduidelijk welke bepalingen van de WADA-code (en/of elementen ervan) precies gelden als ‘de principes / beginselen’ van de WADA-code. Allicht dient ter zake een ruime interpretatie van de begrippen ‘principes/beginselen’ te worden voorge-

staan. In deze context dient hoe dan ook te worden opgemerkt dat artikel 23.2.2 van de WADA-code bepaalt dat verschillende artikelen van de Code, waaronder artikel 1 (definitie van doping), artikel 2 (definitie dopingpraktijken), artikel 4.2.2 (specifieke stoffen), artikel 4.3.3 (bepaling door WADA van de verboden lijst), artikel 10 (sancties ingevolge dopingpraktijken) en artikel 13 (beroepsmogelijkheden, met uitzondering van de bepalingen van artikel 13.2.2 en 13.5), zonder substantiële wijzigingen moeten worden geïmplementeerd door de ondertekenaars van de Code, inclusief door de ‘Nationale Anti-Doping Organisaties’, de zgn. NADO’s.

1.3 *Het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011*

Verder bouwend op eerdere akkoorden van 1990 en 1991 werd op 19 juni 2001 een samenwerkingsakkoord gesloten teneinde inzake dopingbestrijding een hechtere samenwerking tot stand te brengen tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Door de internationale ontwikkelingen op het vlak van dopingbestrijding, en in het bijzonder door de inwerkingtreding van de gereviseerde WADA-code in 2009, werd onlangs evenwel vastgesteld dat het samenwerkingsakkoord van 2001 grotendeels achterhaald was.

Derhalve werden – mede in nauw overleg met de werkveldpartners: het BOIC, de Vlaamse Sportfederatie (VSF) en de Franstalige Sportfederatie (AISF) – onderhandelingen aangeknoopt om via een nieuw samenwerkingakkoord te komen tot een meer efficiënte en gecoördineerde dopingbestrijding. Hierbij werd doorslaggevend belang gehecht aan een correcte, maar ook een uniforme en efficiëntere toepassing van de Code, en dit in heel België.

Rekening houdend met enerzijds de noodzaak van een efficiënte dopingbestrijding en anderzijds het respect voor ieders bevoegdheden, werden daarbij de volgende kwesties essentieel geacht:

- a) de vraag welke categorieën van sporters gelden als elitesporters en als dusdanig onderworpen moeten worden aan de vereisten van de WADA-code;
- b) de vraag wie van deze elitesporters verblijfsgegevens (de zgn. ‘whereabouts’) moeten meedelen teneinde hem of haar buiten wedstrijdverband aan een onaangekondigde dopingcontrole te kunnen onderwerpen.

Zodoende werd op 9 december 2011 het nieuwe samenwerkingsakkoord gesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en –bestrijding in de sport.

In afwachting van de inwerkingtreding van het nieuwe samenwerkingsakkoord, worden de wezenlijke aspecten ervan reeds vertaald in het voorliggende ontwerp van decreet.

1.4 *Uitwerking van een nieuw decreet: krachtlijnen*

Een dopingvrije sport is noodzakelijk om alle sporters op een eerlijke en gezonde manier en met gelijke wapens te laten strijden voor de overwinning. Talent, techniek, training, tactisch inzicht en doorzettingsvermogen moeten het resultaat bepalen. Het gebruik van verboden middelen hoort in de sport, die fair play steeds hoog in het vaandel draagt, absoluut niet thuis. De eerlijke sporter verdient immers alle kansen en moet zeer zeker beschermd worden tegen malafide tegenstrevers die op oneerlijke wijze de concurrentie vervalsen. Het kan niet meer dat, zoals in het verleden dit maar al te vaak gebeurde, valsspeler enkel via het steeds gesofisticeerder gebruik van verboden middelen, de eerlijke sporters tot tweederangssporters degraderen. Dit moet te allen prijze vermeden worden en derhalve is

een daadkrachtige dopingbestrijding, met performante dopingcontroles en een effectieve sanctionering, een absolute noodzaak.

Het fundament van een dergelijke daadkrachtige dopingbestrijding ligt in een heldere en afgelijnde regelgeving, waarin de rechten en plichten, taken en verantwoordelijkheden van éénieder – sporters, begeleiders, ploegverantwoordelijken, sportverenigingen en de overheid – duidelijk zijn afgebakend.

Het voorliggende ontwerp van decreet strekt er daarom toe om – tegen de achtergrond van de hoger vermelde internationale verplichtingen en de recente afspraken tussen de deelstaten – de dopingregelgeving uit het decreet van 2007 op een consistente en gestroomlijnde wijze af te zonderen in een apart decreet.

Enerzijds worden daartoe in het voorliggende ontwerp van decreet de reeds bestaande antidopingbepalingen uit het decreet van 2007 – voor zover die hun doeltreffendheid hebben bewezen, en waarvan de toepassing als zodanig ingeburgerd is in de praktijk – op een gestructureerde wijze overgenomen.

Anderzijds wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om verschillende verduidelijkingen, vereenvoudigingen en technische wijzigingen door te voeren in het regelgevend kader – met oog op het toegankelijker maken van de regelgeving en het veiligstellen van de zgn. WADA-conformiteit van het Vlaamse sportlandschap.

Daarbij kunnen de twee belangrijkste principiële vernieuwingen die – naar aanleiding van de afzondering van de dopingregelgeving in het voorliggende ontwerp van decreet – werden doorgevoerd, als volgt worden samengevat:

- verfijning van de regeling betreffende de mededeling van verblijfsgegevens;
- bestendigen van de gecontroleerde zelfregulering van de sportverenigingen inzake het tuchtrecht voor elitesporters (passieve beleidscontrole).

Hierna worden vooreerst de ‘bouwstenen’ van het decreet van 2007, zoals deze werden overgenomen en waar nodig verfijnd in het voorliggende ontwerp, beschreven. Vervolgens worden de voornoemde belangrijkste vernieuwingen toegelicht.

1.5 ‘Bouwstenen’ uit het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening, zoals gewijzigd bij decreet van 21 november 2008, die behouden blijven

(a) Actieve versus passieve beleidsinbreng

Reeds in het verleden is gebleken dat een onderbouwing van het overheidsbeleid inzake dopingbestrijding een zekere spanning vertoont. Er zal met name steeds moeten gebalanceerd worden tussen het overheidsoptreden enerzijds en de vrijheid van vereniging anderzijds. De vraag is immers aan de orde hoe een decretaal gestuurd antidopingbeleid, met vormen van actieve beleidsinbreng en controle, kan worden verzoend met de vrijheid van vereniging.

Gelet op het feit dat, in min of meerdere mate, deze vraag reeds aan de orde was bij de bespreking van het ontwerp van het decreet van 27 maart 1991, dienen, in de beantwoording van deze vraag, de toenmalige opmerkingen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State meegenomen te worden.

Een afname van de onmiddellijke greep van de overheid in disciplinaire dopingzaken, zou kunnen beschouwd worden als een toename van het respect voor de vrijheid van vereni-

ging. Een dergelijke aanpak komt ook tegemoet aan de zogenaamde ‘responsabilisering’ van de sportverenigingen en sportfederaties.

Reeds in het verleden heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, zeer terecht op deze evenwichtsoefening gewezen. Aan de ene kant heeft de overheid haar verantwoordelijkheid te nemen. “De openbare overheid kan haar bevoegdheid – tevens haar verplichting – de hand te houden aan de regels die zij stelt, niet afwentelen op privéverenigingen.”¹ “Privéverenigingen kunnen met andere woorden niet worden verplicht, bij delegatie van de overheid, in te staan voor de handhaving van de openbare orde en van de regels die geacht worden noodzakelijk te zijn voor het algemeen welzijn, en dit aan de hand van een nauwkeurig door de overheid uitgewerkt systeem van materiële en procedurele regels.”²

Aan de andere kant moet men ook respect opbrengen voor de vrijheid van vereniging van de sportorganisaties. In het toenmalige tijds kader oordeelde de Raad van State, afdeling Wetgeving, met betrekking tot de tuchtregeling in het toen voorliggende ontwerp van decreet van 27 maart 1991: “Ten hoogste zou men kunnen aanvaarden dat het decreet in zeer algemene termen de sportverenigingen ertoe verplicht een intern disciplinair systeem uit te werken en met tuchtstraffen mede de hand te houden aan de naleving van de in het decreet omschreven gebods- en verbodsbepalingen, met als rechtvaardiging dat daarmee ook de correcte sportbeoefening wordt bevorderd en niet alleen het algemeen welzijn is gediend.”³ “Daarbij zou evenwel de vrijheid van de vereniging moeten geëerbiedigd worden bij het bepalen van de sancties alsmede van de procedureregels.”⁴

In het huidig voorliggend ontwerp van decreet wordt, net zoals in het decreet van 13 juli 2007, een actieve overheidsinbreng vooropgesteld inzake de zogenaamde NADO-opdrachten. Dit wil zeggen dat de Vlaamse overheid, via de bevoegde diensten van de administratie, de taken eigen aan een antidopingorganisatie op zich zal nemen, en dit ten aanzien van alle sportbeoefenaars.

Verder wordt in het huidig voorliggend decreet ook geopteerd, voor wat betreft de breedtesport, om een systeem van tuchtrechtspraak en -sancties te behouden in het kader van door de overheid ingestelde disciplinaire organismen (Disciplinaire Commissie en Disciplinaire Raad). In de huidige context, waarbij de Verklaring van Kopenhagen (2003) enerzijds en de UNESCO-conventie (2005) en de gereviseerde WADA-code (2009) anderzijds, aansturen op een gemengde benadering tussen verenigingsrechtelijk en intergouvernementeel initiatief, is een zogenaamde ‘inmenging van de overheid’ in het verenigingsrecht voor wat betreft de breedtesporters verdedigbaar.

Voor wat betreft de elitesport, wordt daarentegen – met oog op de vrijheid van vereniging, alsmede in het licht van de WADA-code – consequent de kaart getrokken van een passieve beleidscontrole op het vlak van het tuchtrecht voor elitesporters (behandeling door, op basis van het decreet verplicht gestelde, maar op initiatief van de sportverenigingen opgerichte, disciplinaire organen). Dit wordt nader toegelicht onder punt 1.6.

Verder blijft de dopingproblematiek uiteraard in rechtstreeks verband staan met de ruimere problematiek van de medisch verantwoorde sportbeoefening en zorgt een nauwe verwevenheid van publieke (volksgezondheid) en private (sportiviteit) belangen in die zin voor een ‘gemengde’ situatie.

¹ *Parl. St. VI. Parl. 1990-91, nr. 448/1, p. 82.*

² *Parl. St. VI. Parl. 1990-91, nr. 448/1, p. 82.*

³ *Parl. St. VI. Parl. 1990-91, nr. 448/1, p. 82-83.*

⁴ *Parl. St. VI. Parl. 1990-91, nr. 448/1, p. 83.*

(b) *Actieve beleidsinbreng in NADO-opdrachten*

In de dopingbestrijding kan men verschillende taken en verantwoordelijkheden afzonderen. Zo valt een onderscheid te maken tussen:

- enerzijds de controles: het organiseren en coördineren van dopingcontroles. Het is de opvatting van het voorliggende decreet dat de administratie van de Vlaamse Gemeenschap, naast de sportverenigingen en het WADA, hiervoor verantwoordelijk blijft; en
- anderzijds de vaststellingen naar aanleiding van dopingcontroles: deze worden overgemaakt aan de bevoegde disciplinaire organen, die naargelang het geval van publiekrechtelijke aard (Disciplinaire Commissie/Disciplinaire Raad) dan wel van privaatrechtelijke aard (sportverenigingen) zijn.

Als ‘dopingcontrole’ wordt door de WADA-code beschouwd: “Alle stappen en processen gaande van het plannen van dopingcontroles tot de finale beschikking inzake ingestelde beroepsprocedures, inclusief alle tussenliggende stappen en processen, zoals het verstrekken van verblijfsgegevens, het afnemen van en omgaan met monsters, laboratoriumanalyse, toestemming wegens therapeutische noodzaak, resultatenbeheer en hoorzittingen.”. Dit betekent nog niet dat volgens de systematiek van de WADA-code de bevoegde NADO zowel vervolgende als veroordelende partij zal zijn.

De WADA-code definieert de volgende spelers en taken:

Als nationale antidopingorganisatie (afgekort ‘NADO’) wordt beschouwd: “De entiteit(en) waaraan elk land de belangrijkste autoriteit en verantwoordelijkheid heeft toegewezen om antidopingregels op te stellen en te implementeren, de afname van monsters te coördineren, de analysesresultaten te beheren en hoorzittingen uit te voeren, allemaal op nationaal niveau. [...] Als de bevoegde openbare autoriteiten daar geen organisatie voor hebben aangewezen, is dit het Nationaal Olympisch Comité of een daardoor aangewezen organisatie.”.

Op grond van artikel 3.1. van de WADA-code heeft de antidopingorganisatie, d.i. de NADO, de taak om vast te stellen dat een overtreding van de antidopingregels heeft plaatsgevonden. Dit impliceert in beginsel dat de bevoegde NADO ook uitspraak doet over een dopingpraktijk, na een hoorzitting ‘georganiseerd’ te hebben. Artikel 8 van de WADA-code schrijft voor dat elke antidopingorganisatie die verantwoordelijk is voor resultatenbeheer een hoorzitting moet organiseren voor elke persoon die wordt verdacht van het overtreden van een antidopingregel. Tijdens een dergelijke hoorzitting wordt onderzocht of er een antidopingregel is overtreden en, als dat het geval is, wat daarvan de consequenties moeten zijn.

In de optiek van het voorliggende decreet moet echter een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen de NADO zelf en het (disciplinaire) orgaan dat over een vaststelling van een overtreding van een antidopingregel oordeelt en over een eventuele tuchtsanctie. Deze instanties worden van elkaar gescheiden, onder meer met het oog op het garanderen van een onpartijdige behandeling van de zaak.

In verband met de beroepsprocedure spreekt de WADA-code verder van een onafhankelijk en onpartijdig orgaan ingesteld volgens de regels van de nationale antidopingorganisatie (artikel 13.2.2 van de WADA-code). Ook dit orgaan is dus een van de antidopingorganisatie onderscheiden entiteit.

De WADA-code lijkt niet te verhinderen dat de administratie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor het uitvoeren van het antidopingbeleid NADO-taken op zich neemt.

(c) Onderverdeling van de sport in breedtesport en elitesport

In het voorgestelde ontwerp van decreet wordt de sport ingedeeld in breedtesport (de zgn. niet-elitesporters) en elitesport. Dit betekent niet dat er een volledig andere regeling zal gelden voor breedtesporters en elitesporters. Wel zal dit onderscheid belang hebben voor een aantal onderdelen van het ontwerp.

Het te maken onderscheid houdt verband met de inhoud en het referentiekader van de WADA-code. Daarbij kan verwezen worden naar het begrip ‘sporter’ in de WADA-code. De WADA-code introduceert een begrippenkader voor overtredingen van antidopingregels en legt regels vast inzake de planning en uitvoering van dopingcontroles en de organisatie en afwikkeling van het dopingtuchtrecht. In het licht van een aantal specifieke eisen die de WADA-code stelt, is het van belang om daarbij de beperkte toepassingsfeer van deze WADA-code in acht te nemen.

1° De toepassingsfeer van de WADA-code

In zijn algemene opzet, maar zeker voor wat betreft het dopingtuchtrecht (d.i. dopingpraktijken, disciplinaire bestraffing), is de WADA-code:

- voornamelijk bedoeld voor een eerder beperkte groep van sporters, zoals blijkt uit de definitie van de term ‘athlete’ en de WADA-toelichting daarop, waar van een competitief referentiekader wordt uitgegaan; alsook
- gericht op enige beleidsruimte van de bevoegde NADO: uit de begripsbepaling moet namelijk worden afgeleid dat het toepassingsgebied van de Code deels afhangt van de keuzes van de bevoegde NADO.

Een uitwerking van het begrippenkader is te vinden in de eerste bijlage van de Code, waarin een aantal definities terug te vinden zijn. Het begrip ‘sporter’ wordt in de WADA-code (2009) als volgt gedefinieerd: “Elke persoon die deelneemt aan sport op internationaal niveau (volgens de definities van elke Internationale Federatie) of nationaal niveau (volgens de definities van elke Nationale Antidopingorganisatie, inclusief doch niet beperkt tot die personen die opgenomen zijn in de geregistreerde doelgroep), en elke andere persoon die deelneemt aan een sportcompetitie en die op een andere manier onderworpen is aan de jurisdictie van elke Ondertekenaar of andere sportorganisatie die de Code heeft geaccepteerd. Alle bepalingen van de Code, inclusief, bijvoorbeeld, deze betreffende dopingcontroles en toestemming wegens therapeutische noodzaak, moeten toegepast worden op de sporters van internationaal en nationaal niveau. Bepaalde Nationale Antidopingorganisaties kunnen verkiezen om recreatieve sporters en masters [sporters in de veteranenklasse] die niet actueel of potentieel van een nationaal niveau zijn te onderwerpen aan dopingcontroles en antidopingregels [van de Code]. Nationale Antidopingorganisaties zijn evenwel niet verplicht om alle aspecten van de Code op dergelijke personen toe te passen. Specifieke nationale regels mogen worden ingesteld voor de dopingcontrole van sporters die niet van een internationaal of nationaal niveau zijn, zonder in conflict te komen met de Code. Zodoende kan een land verkiezen om recreatieve sporters te onderwerpen aan dopingcontroles maar niet vereisen dat deze sporters onderworpen zijn aan de toestemming wegens therapeutische noodzaak of de mededeling van verblijfsgegevens. [...] Met betrekking tot artikel 2.8 (toediening of poging tot toediening) en met betrekking tot antidopingvoorlichting en -scholing, is elke persoon die deelneemt aan sport onder het gezag van elke Ondertekenaar, overheid of andere sportorganisatie die de Code accepteert, een sporter.”

Enkel de internationale sporters enerzijds en nationale sporters van een bepaald niveau, zoals aangeduid door de bevoegde NADO anderzijds, zijn dus onderworpen aan de volle

draagwijdte van de Code. De commentaar van de WADA-code geeft de volgende toelichting: “Deze definitie maakt duidelijk dat alle sporters op internationaal en nationaal niveau vallen onder de antidopingregels van de Code, waarbij de precieze definities van sport op internationaal en nationaal niveau dienen te worden bepaald in de antidopingregels van respectievelijk de Internationale Federaties en Nationale Antidopingorganisaties. Op nationaal niveau zijn de regels die op grond van de Code zijn ingevoerd minimaal van toepassing op alle personen die deel uitmaken van nationale teams en alle personen die gekwalificeerd zijn om deel te nemen aan een nationaal kampioenschap in een willekeurige sport. Dat betekent evenwel niet dat alle dergelijke sporters opgenomen moeten worden in de geregistreerde doelgroep van de Nationale Antidopingorganisatie. De definitie maakt het elke Nationale Antidopingorganisatie ook mogelijk om desgewenst haar programma voor dopingcontrole uit te breiden naar sporters op lagere competitieniveaus. Sporters op alle competitieniveaus moeten kunnen profiteren van antidopingvoorlichting en -scholing.”.

Uit het bovenstaande kan worden afgeleid dat de WADA-code in zijn geheel enkel van toepassing is op een beperkte groep van sporters, met name topsporters van zowel internationaal als nationaal niveau. In het bijzonder, is het toepassingsgebied ‘ratione personae’ van de WADA-code inzake de verplichte mededeling van verblijfsgegevens en de tuchtrechtelijke gevolgen van dopingpraktijken beperkt tot de sporters van de hogere competitieniveaus.

2° De elitesport

Het voorgaande komt erop neer dat ook het WADA-dopingtuchtrecht, in beginsel, voornamelijk geconcipeerd is voor een beperkte groep van sporters die men zou kunnen aanduiden als een zogenaamde ‘elitegroep’, die enerzijds bestaat uit internationale sporters, die door het WADA gedefinieerd zijn als zij die sport beoefenen op ‘internationaal niveau’, zoals bepaald door de internationale sportbond, en anderzijds bestaat uit nationale sporters van een zeker niveau, die door het WADA opgevat zijn als zij die sport beoefenen in ‘nationale kampioenschappen’, zoals bepaald door de bevoegde NADO.

Het doorgedreven ‘competitieve’ aspect op een welbepaald hoog niveau is doorheen de Code dus een belangrijk referentiekader. Dit vindt men ook terug op het vlak van controles, die ‘in-competition’ dan wel ‘out-of-competition’ gebeuren en de zogenaamde ‘whereabouts’-regeling, d.i. de verplichting om verblijfsgegevens mee te delen met het oog op controles buiten competitieverband.

3° De breedtesport (de zgn. niet-elitesporters)

Sporters die op een lager niveau dan de elitesporters hun sport beoefenen, kunnen volgens de WADA-code in aanmerking komen voor de ganse WADA-systematiek aan controles en sancties, wanneer daarvoor zou gekozen worden door de bevoegde NADO, maar de Code spreekt hier, zoals eerder aangeduid, van een ‘uitbreiding’ van het toepassingsgebied. Hieruit valt te begrijpen dat de zogenaamde ‘breedtesport’ niet de primaire zorg is van de WADA-code.

Nochtans zal de decreetgever wel de optie nemen om voor alle sporters eenzelfde en geharmoniseerde aanpak van het antidopingrecht – en specifiek, voor wat betreft de definitie van dopingpraktijken en de mogelijkheid tot het uitvoeren van dopingcontroles – in te voeren, behoudens de specifieke hieronder genoemde onderdelen.

4° De notie elitesporter in het ontwerp

In het voorliggende decreet wordt het hoger vermeld onderscheid tussen elitesport en breedtesport dus gehanteerd.

In de artikelsgewijze commentaar wordt uitvoerig ingegaan op de notie elitesporter. Nu al kan er op worden gewezen, dat het ontwerp als elitesporter beschouwt (cf. artikel 2, 10°, van het ontwerp): elke sporter van wie de sportdiscipline onder de bevoegdheid valt van een sportvereniging, erkend door het Internationaal Olympisch Comité, en waarvan deze sportdiscipline als zodanig voorkomt in een door de regering vastgestelde lijst, en die aan een of meer van de volgende criteria voldoet:

- a) hij maakt deel uit van de internationale doelgroep van zijn sportfederatie;
- b) hij beoefent zijn sportdiscipline als voornaamste bezoldigde activiteit, in de hoogste categorie of de hoogste nationale competitie van de betreffende discipline;
- c) hij is geselecteerd voor of heeft in de voorbije twaalf maanden deelgenomen aan een of meer van de volgende evenementen in de hoogste competitie categorie van de desbetreffende discipline: Olympische Spelen, Paralympische Spelen, wereldkampioenschappen, Europese kampioenschappen;
- d) hij neemt deel aan een ploegsport in een competitie waarbij de meerderheid van de ploegen die aan de competitie deelnemen, bestaat uit sporters als vermeld in a), b) of c).

De breedtesporters (i.e. de niet-elitesporters) zijn die sporters die niet als elitesporter worden beschouwd.

In het kader van de afbakening van de groep elitesporters, worden in eerste instantie aan de sportverenigingen twee verplichtingen opgelegd. Ingevolge artikel 13 van het ontwerp zijn de sportverenigingen, op basis van de criteria vermeld in artikel 2, 10°, van het ontwerp, verplicht:

- aan de administratie (de NADO) de naam, geboortedatum, adresgegevens, alsook elke wijziging daarvan, mee te delen van elke elitesporter die onder hun verantwoordelijkheid valt en van elke elitesporter die onder de verantwoordelijke internationale sportfederatie valt waarbij zij zijn aangesloten, in zoverre de elitesporter beantwoordt aan één van de volgende voorwaarden:
  - a) de elitesporter heeft zijn woonplaats in het Nederlandse taalgebied;
  - b) de elitesporter heeft zijn woonplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en is aangesloten bij een sportvereniging die wegens haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;
  - c) de elitesporter heeft zijn woonplaats buiten het Nederlands taalgebied maar is verbonden aan een sportvereniging die in het Nederlands taalgebied gevestigd is;
  - d) de elitesporter heeft zijn woonplaats buiten het Nederlands taalgebied maar is verbonden aan een sportvereniging die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd is en die wegens haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.Op deze manier zal de administratie steeds in het bezit zijn van een actuele lijst van wie als elitesporter dient te worden beschouwd, met het oog op de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingpraktijken;
- en tevens de voornoemde elitesporters (naast – zoals voormeld – deze informatie ook aan de NADO mee te delen) op de hoogte te brengen van hun kwalificatie als elitesporter.

Daarnaast is er in het ontwerp ook nog een ander element van kennisgeving opgenomen, dat gelieerd is aan de afbakening van de groep elitesporters. Met name bepaalt artikel 23 van het ontwerp dat de verplichting tot mededeling van verblijfsgegevens pas geldt vanaf

de door de NADO aan de betrokken elitesporter kennisgegeven datum dat de verplichting om zijn verblijfsgegevens mee te delen (of te laten meedelen) aanvangt en dit tot ontvangst van tegenbericht. In geval de elitesporter zijn onderworpenheid aan de verplichting tot mededeling van verblijfsgegevens betwist, kan hij binnen de veertien dagen een verzoek tot heroverweging indienen bij de NADO, die in overleg met de bevoegde sportfederatie binnen de 14 kalenderdagen een beslissing daaromtrent zal nemen.

5° Belang van het onderscheid in het licht van een geharmoniseerde aanpak

De categorie van elitesporters wordt gehanteerd om tegemoet te komen aan de internationale afspraken die zich op grond van de WADA-code en de UNESCO-conventie voor de Vlaamse Gemeenschap aandienen.

Zoals hoger aangegeven, bestaat het belangrijkste onderscheid tussen elitesporters en breedtesporters erin dat de tuchtrechtelijke afhandeling van dopingpraktijken gepleegd door elitesporters geschiedt door andere organen dan die van de breedtesporters, en ook dat elitesporters een specifieke verplichting hebben in verband met de mededeling van verblijfsgegevens.

Naast de internationale afspraken die ter zake gelden, kan het onderscheid tussen breedtesporters en elitesporters ook verantwoord worden op grond van de klemtoon in het beleid, die bij de breedtesporters vooral komt te liggen op de gezondheid van de sporter, terwijl ten aanzien van de elitesport de gezondheid weliswaar belangrijk blijft maar daarbij ook, bijkomend, het meer doorgedreven competitieve aspect van sportbeoefening op de voorgrond treedt.

(d) Actieve beleidscontrole in dopingtuchtrecht voor breedtesporters (niet-elitesporters)

De actieve beleidscontrole van de overheid in het dopingtuchtrecht van de breedtesport vertaalde zich in het decreet van 2007 in de oprichting, door de decreetgever zelf, van disciplinaire organen. Het ging om de ‘Disciplinaire Commissie voor medisch verantwoorde sportbeoefening’ (die in eerste aanleg oordeelt) en de ‘Disciplinaire Raad voor medisch verantwoorde sportbeoefening’ (die in hoger beroep oordeelt).

Deze organen en hun werking worden, onder de benaming van ‘disciplinaire commissie voor niet-elitesporters’ en ‘disciplinaire raad voor niet-elitesporters’, mits enige kleinere wijzigingen overgenomen in het voorliggende ontwerp van decreet.

De bedoelde organen zijn organen van het actief bestuur (en dus geen rechtscolleges) – hetgeen tevens ook werd bevestigd door de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.⁵ Evenwel worden in het kader van de disciplinaire procedure aan de betrokken breedtesporters structurele en procedurele waarborgen toegekend (cf. inzonderheid de artikelen 32 tot en met 35 en 38).

Teneinde alle mogelijke onzekerheid of betwistingen hieromtrent weg te nemen, werd ervoor geopteerd om uitdrukkelijk in het voorliggende ontwerp van decreet te bepalen dat tegen de beslissingen van de disciplinaire raad beroep aangetekend kan worden bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State door de sporter wiens zaak het betreft, of, in voorkomend geval, door zijn ouders, voogden of degenen die de minderjarige onder hun bewaring hebben, alsmede door de NADO, het WADA en de bevoegde nationale of internationale sportfederatie. In zijn advies heeft de Raad van State hier geen bedenkingen bij geformuleerd.

⁵ RvS, nr. 182.732, 7 mei 2008; RvS, nr. 204.608, 3 juni 2010.

(e) Geharmoniseerde aanpak

Zoals hoger reeds uiteengezet maakt het voorliggende ontwerp van decreet een relevant en belangrijk onderscheid tussen elitesporter en breedtesporter (niet-elitesporter). Dit neemt evenwel niet weg dat er ook werd gestreefd naar een geharmoniseerde aanpak voor alle sporters.

Bij de totstandkoming van de WADA-code en de UNESCO-conventie was de harmonisatie van antidopingregels en -beleid uiteraard één van de centrale doelstellingen.

In het eindverslag van de directeur-generaal over de voorbereiding van de internationale conventie tegen dopinggebruik in de sport, met name de UNESCO-conventie (ED/2005/CONV-DOP, Rep1) wordt herhaald dat het initiatief voor deze conventie er onder meer is gekomen om de overheden te verplichten de principes van de WADA-code, opgevat als een niet internationaalrechtelijk bindend instrument, toe te passen in hun binnenlands beleid. Verder, zo wordt gesteld, zijn er ook acties die de overheden moeten ondernemen om het dopinggebruik in de sport te bestrijden, die de bevoegdheden van sportorganisaties of het WADA te buiten gaan. Dergelijke acties moeten, aldus het eindverslag, een aanvulling zijn op de acties die ondernomen worden door de sportbeweging onder de Code, vermits ieder gebrek aan harmonisering tussen de twee instrumenten mogelijk uitgebuit kan worden door immorele individuen om het dopinggebruik in de sport te bestendigen.

In de preambule van de UNESCO-conventie wordt voorts gesteld dat de uitbanning van het dopinggebruik in de sport gedeeltelijk afhankelijk is van de geleidelijke harmonisering van antidopingnormen en -praktijken in de sport en van samenwerking op nationaal en mondiaal vlak.

Een dergelijke geharmoniseerde aanpak komt in het voorliggende ontwerp van decreet onder meer tot uiting:

- in een uniform begrippenapparaat steunend op de bepalingen van de UNESCO-conventie en de WADA-code;
- in een geharmoniseerde implementatie van de principes en systematiek inzake dopingcontroles en de definitie van dopingpraktijken op basis van de UNESCO-conventie en de WADA-code;
- door een sterke nadruk te leggen op de door de Vlaamse gemeenschap en de sportverenigingen gedeelde doelstelling om te handelen in overeenstemming met de Code en de Internationale Standaarden.

Daartoe wordt ondermeer enerzijds in artikel 7 bepaald dat de bepalingen van het voorliggende decreet werden opgesteld in overeenstemming met de Code en de Internationale Standaarden en dienen geïnterpreteerd te worden in overeenstemming met de Code en de Internationale Standaarden, alsmede dat de door de regering genomen maatregelen inzake de bestrijding van dopingpraktijken in overeenstemming moeten zijn met de Code en de Internationale Standaarden. Anderzijds wordt in artikel 25 bepaald dat de sportverenigingen onderworpen zijn aan de Code, de Internationale Standaarden en de antidopingregels van de internationale federaties waartoe zij behoren.

(f) De dopingpraktijken en hun sanctionering via tuchtsancties

De WADA-code voert een vernieuwd systeem in van definities van dopingpraktijken en daaraan gekoppelde tuchtsancties. Met het oog op een geharmoniseerde aanpak van de dopingbestrijding neemt het voorliggend ontwerp van decreet het begrippenapparaat inzake de dopingpraktijken en de tuchtsancties van de WADA-code (gereviseerde versie 2009) over.

Verder worden een aantal beleidsopties die reeds in 1991 en 2007 werden genomen ook in het voorliggende ontwerp van decreet behouden. Meer in het bijzonder voorziet het voorliggende ontwerp van decreet een aantal administratieve sancties en strafsancties, met evenwel een nuance voor wat betreft de depenalisering van dopingpraktijken ten aanzien van sporters.

1° De tuchtsancties

De WADA-code zet – zo wordt algemeen aangenomen – strenge disciplinaire straffen op dopinggebruik. Niet alleen zijn de disciplinaire WADA-sancties tamelijk zwaar, maar het systeem wordt ook als streng ervaren. Er wordt namelijk gewerkt met het in het dopingrecht, toegepaste principe van de ‘strict liability’ of risicoaansprakelijkheid. Dit betekent dat bij een overtreding van de antidopingregels in beginsel niet gekeken wordt naar de goede trouw of de intenties van de betrokken sportbeoefenaar. Het komt erop neer dat de aanwezigheid van een verboden middel in het lichaam van de sporter bijna automatisch tot een sanctie zal leiden.

Aan de oorsprong van de idee van risicoaansprakelijkheid ligt de problematiek van het definiëren van de term ‘doping’. Een pragmatische definitie van dopinggebruik verwijst naar de aanwezigheid in het lichaam van de sportbeoefenaar van één of meer in een lijst opgenomen verboden substanties.

2° Risicoaansprakelijkheid en de schuldvraag

De idee van ‘strict liability’ is nochtans niet onverkort van toepassing en verdient enige nuance. Een onderscheid kan gemaakt worden tussen de sportieve sanctie (diskwalificatie) enerzijds en de geldboete en schorsing anderzijds. Volgens de rechtspraak van het Hof van Arbitrage voor Sport kan een systeem van ‘strict liability’ verdedigd worden wanneer sportieve eerlijkheid in het geding is. Dit betekent dat het aantreffen van een verboden substantie in het lichaam van de sportbeoefenaar automatisch tot de diskwalificatie kan leiden, zonder dat schuld relevant is, nu vaststaat dat de sportwedstrijd in ieder geval werd beïnvloed door de verboden substantie.⁶

De zaken liggen anders wanneer het gaat om het opleggen van een geldboete of het uitsluiten van een sportbeoefenaar. In dergelijk geval is de ‘strict liability’ niet onverkort van toepassing.⁷ Dit is ook in overeenstemming met de Antidoping Conventie van de Raad van Europa. Men mag ervan uitgaan dat een sportbeoefenaar enkel kan worden gesanctioneerd met een uitsluiting of geldboete in geval van schuld.⁸ De WADA-code is niet ontworpen om de algemene rechtsbeginselen en regels van openbare orde, zoals de grondrechten, uit te sluiten. Wel betekent dit dat de bewijslast enorm belangrijk is. Deze bewijslast, die betrekking heeft op het aantonen van een overtreding van de antidopingregels, ligt in de eerste plaats bij de vervolgende partij, meestal de antidopingorganisatie. Ook deze bewijsvoering moet sluitend zijn. Dit leidt tot de problematiek van het juridisch belang van een sluitende validiteit van dopingtests. De gegevens moeten eerst vaststaan vooraleer men eventueel toekomt aan elementen die wijzen op onschuld.

Volgens de WADA-code is de norm voor het bewijs van een dopingpraktijk begaan door de beschuldigde sporter (en de weerlegging van de feiten of de schuld van de sporter) gesteund op een afweging van ‘waarschijnlijkheid’ (artikel 3.1. van de WADA-code). Deze ‘waarschijnlijkheid’ is een tamelijk open begrip. Het ligt in de buurt van ‘aannemelijk-

⁶ C. VIEWEG, ‘The definition of doping and the proof of a doping offense’, *Marquette Sports Law Review*, 2004, Vol. 15, 44.

⁷ Aanes v. FILA, CAS 2001/A/317.

⁸ Cf. F. OSCHÜTZ, ‘Harmonization of anti-doping code through arbitration: the case law of the Court of Arbitration for Sport’, *Marquette Sports Law Review*, 2002, Vol. 12, 689.

heid' of 'geloofwaardigheid'. Men kan stellen dat de bewijsvoering zo kan hanteren dat de sportbeoefenaar slechts 'schuldig' uit het hele proces komt indien uit de verdediging blijkt dat zijn onschuld niet waarschijnlijk is.⁹

De schuldvraag komt meer in het bijzonder aan bod in de bepalingen van de WADA-code (cf. artikel 10.5 WADA-code), en in de overeenstemmende bepalingen van het voorliggende ontwerp van decreet, die betrekking hebben op de inhoud en draagwijdte van de tuchtsancties. In bepaalde gevallen wordt met name de sanctie van uitsluiting van de sporter niet toegepast of verminderd op grond van uitzonderlijke omstandigheden, zoals in geval van afwezigheid van schuld of nalatigheid voor de overtreding, dan wel in geval van afwezigheid van significante schuld of nalatigheid.

De toelichting bij artikel 10.5 van de WADA-code verduidelijkt:

“De Code biedt ruimte voor mogelijke vermindering of intrekking van de periode van uitsluiting in het unieke geval dat de sporter kan aantonen dat hem of haar geen schuld of nalatigheid of geen significante schuld of nalatigheid kan worden verweten met betrekking tot de overtreding. Deze benadering is consistent met de basisprincipes van de rechten van de mens en biedt een evenwicht tussen de antidopingorganisaties die de uitzondering veel beperkter willen maken of zelfs willen afschaffen en de organisaties die een schorsing van twee jaar zouden willen verminderen op grond van een groot aantal andere factoren, zelfs als de sporter heeft toegegeven schuldig te zijn.”.

De WADA-code geeft in de toelichting ook het voorbeeld van gevallen waarin de afwezigheid van schuld of aansprakelijkheid van de sporter de normaal toepasselijke sanctie kunnen doen vervallen of verminderen. Een voorbeeld waarbij de afwezigheid van schuld of nalatigheid zou leiden tot het volledig schrappen van een sanctie is de situatie waarin een sporter kan bewijzen dat hij, ondanks de nodige voorzichtigheid, werd gesaboteerd door een tegenstander.

Gevallen waarin strafvermindering aan de orde kan zijn, betreffen volgens de toelichting van de WADA-code de volgende mogelijke situaties:

- een positieve uitslag als gevolg van een verkeerd gelabeld of verontreinigd vitamine- of voedingssupplement;
- de toediening van een verboden middel door de persoonlijke arts of trainer van de sporter zonder dat de sporter daarvan op de hoogte was;
- sabotage van het eten of drinken van de sporter door een echtgenoot, coach of andere persoon binnen de vertrouwenskring van de sporter.

3° Een regeling voor spijtoptanten

In het voorliggende ontwerp van decreet wordt aan de regering de opdracht gegeven om de periode van uitsluiting van de sporters nader te concretiseren in overeenstemming met de WADA-code. Dit betekent dat deze uitvoeringsmaatregel ook een regeling voor spijtoptanten zal opnemen, gesteund op de uitdrukkelijke bepalingen van de WADA-code. Zo zal worden voorzien dat indien de sporter aan de regering of de administratie substantiële hulp heeft geboden die leidt tot de ontdekking of vaststelling van bepaalde overtredingen van antidopingregels begaan door een ander persoon, een strafvermindering mogelijk is. Gevolg gevend aan de opmerking ter zake van de Raad van State, werd in het decreet wel verduidelijkt binnen welke grenzen de regering van haar uitvoeringsbevoegdheid gebruik

⁹ F. HENDRICKX, 'Doping en de sportbeoefenaar: gedopeerd of gedupeerd?', in: *Verslagboek Doping en medisch verantwoord sporten*, KULeuven, 31 mei 2005, 13.

kan maken. De maximale termijnen voor uitsluiting en de mogelijkheid om verzwarende en verzachtende omstandigheden te voorzien werden uitdrukkelijk opgenomen.

(g) De depenalisering van dopingpraktijken

1° Reeds in het decreet van 27 maart 1991 betreffende de medisch verantwoorde sportbeoefening kon de depenalisering van dopingpraktijken als een centraal element worden beschouwd. Deze optie was terug te vinden in artikel 44 van het decreet van 1991 dat bepaalt:

“Wanneer de in artikel 43 strafbaar gestelde feiten gepleegd worden door sportbeoefenaars ter gelegenheid van hun voorbereiding op of hun deelname aan een sportmanifestatie geven ze alleen aanleiding tot disciplinaire maatregelen. Ieder ander persoon die aan deze feiten deelneemt wordt gestraft alsof de bepaling in het vorige lid niet bestond.”.

De rechtsleer heeft dit artikel 44 bestempeld als een ‘sluitstuk’ dat tevens ‘grensverleggend’ is, aangezien het een beslissende verschoningsgrond invoert voor de sportbeoefenaar.¹⁰ Dit betekent dat een sportbeoefenaar die zich binnen de hypothese van artikel 44 bevindt, niet strafrechtelijk kon vervolgd worden. Het is dus de zogenaamde ‘strafwaardigheid’ die wordt opgeheven. Dit neemt dus niet weg dat de materiële bestanddelen van het misdrijf kunnen bestaan. De strafrechter is evenwel verplicht de verschoningsgrond toe te passen.

Ook in de memorie van toelichting bij het voormalige ontwerp van decreet van 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening stond te lezen dat de strafwet niet het meest geëigend antwoord is om, in het kader van een geïntegreerd instrumentarium voor medisch verantwoorde sportbeoefening, dopingpraktijken te bestrijden.¹¹

Een aantal motieven lagen hieraan ten grondslag:¹²

- het zich inschrijven in een internationale trend;
- de wenselijkheid om doping uit de clandestiniteit te halen;
- vermijden van coördinatieproblemen tussen parket en administratie inzake bewijsvoering;
- ruimte behouden voor positieve strategieën die een beroep doen op de verantwoordelijkheid van sporters en federaties;
- kiezen voor een eenvormig sanctioneringsstelsel;
- een meer effectief lik-op-stukbeleid.

2° Over de draagwijdte van de in het genoemde artikel vermelde strafuitsluitende verschoningsgrond ten aanzien van sportbeoefenaars bestaat echter heel wat discussie.

Voor een goede afbakening van de strafuitsluitende verschoningsgrond moet rekening worden gehouden met de volgende elementen, reeds vermeld in artikel 44 van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening:

- het gaat om de in artikel 43 strafbaar gestelde feiten;
- gepleegd door sportbeoefenaars;
- ter gelegenheid van hun voorbereiding op of hun deelname aan een sportmanifestatie.

¹⁰ F. HUTSEBAUT, ‘Strafrechtelijke en tuchtrechtelijke aspecten’, in: *Het decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening*, Brugge, Die Keure, 1992, 59.

¹¹ *Parl. St. VI. Parl. 1990-91, nr. 448/1, p. 18-19.*

¹² *Parl. St. VI. Parl. 1990-91, nr. 448/1, p. 19 e.v.*

Wanneer een sportbeoefenaar zich met andere woorden schuldig maakte aan “het in het bezit hebben zonder gewettigde reden van verboden substanties en middelen” (zoals bedoeld in artikel 21, §2, 2°, en 2, 6°, decreet van 1991) kon hij alleen van de strafuitsluitende verschoningsgrond genieten indien dit bezit kadert in zijn voorbereiding op of deelname aan een sportmanifestatie, en niet als dit kadert in het verhandelen van de verboden substanties, de ‘studie’ ervan, of het ‘bewaren’ ervan voor een collega-sportbeoefenaar.

Het Hof van Cassatie bevestigde in een arrest van 14 februari 2006 dat het feit dat iemand zich voorbereidt op een sportactiviteit of eraan deelneemt, zich kan uitstrekken in de tijd en zich op allerlei plaatsen kan voordoen, ook buiten het sportterrein of de kleedkamer.¹³ Dit betekent dat een sportbeoefenaar zich ook buiten het sportterrein op de strafuitsluitende verschoningsgrond kan beroepen, indien hij kan aantonen dat hij de gestelde feiten pleegde ter gelegenheid van de voorbereiding op of de deelname aan een sportactiviteit.

3° De strafuitsluitende verschoningsgrond werd overgenomen in het decreet van 2007 en wordt ook thans behouden in het huidige ontwerp.

De techniek van de strafuitsluitende verschoningsgrond lijkt een belangrijk bewijsaspect te hebben. Een alternatief zou kunnen bestaan in het herschrijven van het misdrijf zelf ten aanzien van sporters, zodat zij alleen een misdrijf zouden begaan buiten het kader van voorbereiding op of deelname aan een sportactiviteit. Dan lijkt het echter zo te zijn dat het dan, in het voorkomende geval, aan het openbaar ministerie is om aan te tonen dat de voorwaarden voor het misdrijf aanwezig zijn, wat wil zeggen dat het openbaar ministerie de bewijslast draagt dat het gebruik verder gaat dan het louter persoonlijke prestatiegebruik door de sporter. In het systeem van de strafuitsluitende verschoningsgrond volstaat het dat het openbaar ministerie de constitutieve bestanddelen van het misdrijf aantoonst, zodat het aan de sporter is om aan te tonen dat hij in een situatie verkeert die beantwoordt aan het verlenen van de strafuitsluitende verschoningsgrond. Daarnaast moet vastgesteld worden dat de huidige regeling steeds meer wordt uitgekristalliseerd in de rechtspraak. Dit lijkt eerder een argument te moeten zijn om de bestaande regeling niet meteen om te gooien.

Het behouden van de gedeeltelijke depenalisering is, rekening houdende met de hiervoor hoger aangevoerde motieven, een bewuste keuze, niettegenstaande het feit dat de tijdsgeest veranderd is ten opzichte van begin jaren negentig. Momenteel blijken dopingpraktijken wel degelijk een aandachtspunt te vormen voor de parketten in Vlaanderen. Daarnaast is de samenwerking tussen de parketten en het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap sterk verbeterd. Zo kan verwezen worden naar de omzendbrief die door de parketten- generaal van Antwerpen, Brussel en Gent op 20 november 2000 werd ondertekend en naar het protocol van 21 november 2000 betreffende de dopingbestrijding in Vlaanderen, ondertekend door de drie procureurs-generaal en de Vlaamse Gemeenschap.

4° Een aantal interpretatievragen rijzen in verband met de relatie tussen het decreet enerzijds en de federale strafwetgeving, meer bepaald de Drugwet van 24 februari 1921 en de uitvoerbesluiten ervan, anderzijds. Zo is er de vraag of de strafuitsluitende verschoningsgrond ook zou kunnen doorwerken ten aanzien van de federale strafbepalingen, zeker in het geval er samenloop is tussen inbreuken op het decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening en de federale Drugwet.¹⁴ De decreetgever is alleszins het standpunt toegedaan dat dit niet het geval is.

¹³ Cass. 14 februari 2006, P05.1081.N.

¹⁴ Cf. J. SABBE, ‘Doping: vervolging in het strafrecht’, in: Verslagboek Doping en medisch verantwoord sporten, KULeuven, 31 mei 2005, 28.

Het is geenszins de bedoeling van de decreetgever om afbreuk te doen aan de federale Drugwet van 24 februari 1921. Het gaat om een decretale depenalisering. De decreetgever bevestigt daarbij de zeer waardevolle bijdrage die het gerecht via een strafrechtelijke aanpak kan leveren in het bestrijden van de dopingproblematiek, onder meer door het aanpakken van het drugprobleem en de georganiseerde handel in verdovende middelen.

De in het ontwerp genomen optie vermijdt niet a priori dat een inbreuk door de sporter op één en dezelfde norm zowel strafrechtelijk als tuchtrechtelijk wordt gesanctioneerd. In het kader van de in België eerder gangbare ‘zachte’ ‘non bis in idem’-regel die geldt tussen tuchtzaken en strafzaken, zou een tuchtveroordeling op basis van het ontwerp dan ook niet de strafrechtelijke vervolging en -veroordeling op basis van een andere wetgeving, zoals federale Drugwet, beperken. De decreetgever is alleszins van oordeel dat de rechtspraak de ‘non bis in idem’-regel op een juiste wijze dient toe te passen.

(h) Minderjarige sporters

Minderjarige sporters worden niet van het toepassingsgebied van de WADA-code of de UNESCO-conventie uitgesloten. Nochtans moet men met de bijzondere situatie en rechtsbescherming van de minderjarige sporter rekening houden. Dat jongeren een bijzonder kwetsbare groep vormen ten aanzien van drugs in het algemeen, en doping in het bijzonder, is welbekend.

1° Algemeen

Reeds tijdens de hoorzitting die werd gehouden naar aanleiding van de wijziging van het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening, werd de problematiek van de bescherming van de minderjarige sporter aan de orde gesteld. Uit deze hoorzitting is gebleken dat het belangrijkste probleem de regeling betreft van de positie van de minderjarige in het kader van de disciplinaire procedures¹⁵ en, zoals men mag aannemen, eveneens de positie van de minderjarige tijdens de procedures inzake dopingcontrole.

De WADA-code (2009) drukt in feite een bijzondere zorg voor de minderjarige sporter uit in artikel 10.3.2 waarin een overtreding waarbij een minderjarige betrokken is, beschouwd wordt als een zeer ernstige overtreding ten aanzien van de begeleider van de minderjarige sporter. Veel meer dan dat voorziet de WADA-code echter niet. Wel is het zo dat de ‘International Standard for testing’, een bijlage van de WADA-code, een aantal bepalingen bevat met betrekking tot de rechten van de minderjarige in het kader van dopingcontroles (de notificatie en aanwezigheid van de ouder of voogd bij dopingcontroles, artikel 6.3.3, b, en artikel 5.3.10; een eventuele bijstand van een tolk, artikel 5.3.10). Zoals verder blijkt, zal het voorliggende ontwerp van decreet met deze normen rekening houden.

De UNESCO-conventie bevat geen bijzondere bepaling met betrekking tot minderjarige sporters, maar laat wel bestaande internationale verplichtingen desbetreffend onverlet.

2° De internationaal-juridische context

Het internationale politieke en juridische forum besteedt ruime aandacht aan de rol van de rechten van het kind in het kader van de sportbeoefening. Dit geldt ook in het bijzonder voor de dopingvrije sportbeoefening van minderjarigen.

In juli 2002 werd op initiatief van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties (VN) een Task Force samengesteld van een 10-tal gespecialiseerde agentschappen van de VN

¹⁵ *Parl. St.* VI. Parl. 2003-04, nr. 1854/3, p. 7.

met het oog op het evalueren van de VN-activiteiten inzake sport. Deze werkgroep produceerde een rapport getiteld ‘Sport for Development and Peace: towards achieving the Millennium Development Goals’. Het rapport concludeerde dat sport niet alleen een krachtig middel is om de millenniumdoelstellingen te bereiken zoals deze door de wereldleiders op de VN-Millenniumtop werden goedgekeurd, maar ook kan bijdragen tot een betere wereld voor kinderen.

Daaropvolgend werd, in de 52ste plenaire vergadering van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, op 3 november 2003 een resolutie aangenomen getiteld ‘Sport as a means to promote education, health, development and peace’ (A/RES/58/5). In deze resolutie wordt opgeroepen om de ontwikkeling van jonge sporters te verzoenen met hun fysieke en morele integriteit:

“The General Assembly ...

1. Invites Governments, the United Nations, its funds and programmes, the specialized agencies, where appropriate, and sport-related institutions:

(g) To ensure that young talents can develop their athletic potential without any threat to their safety and physical and moral integrity;”.

Daarenboven is er het Kinderrechtenverdrag dat op 2 september 1990 in werking trad. Hoewel dit verdrag nergens uitdrukkelijk verwijst naar de sport, zijn verschillende bepalingen niettemin relevant voor de sport en de dopingvrije sportbeoefening. De internationale literatuur inzake kinderrechten komt, onder meer op basis van het Kinderrechtenverdrag, tot de fundamentele overweging dat minderjarige sporters die zich schuldig maken aan dopingpraktijken eerder als slachtoffers dan als daders moeten worden beschouwd en niet op dezelfde wijze als volwassenen juridisch beoordeeld mogen worden.¹⁶ Dit veronderstelt volgens dezelfde literatuur het toepassen van andere sancties ten aanzien van minderjarigen op het vlak van dopingpraktijken.

Nochtans heeft het Tribunal Arbitral du Sport (TAS) in Lausanne de geldende antidopingcodes reeds onverminderd toegepast op minderjarigen. Het Zwitserse hoger gerechtshof heeft dergelijke TAS-rechtspraak bevestigd.¹⁷

3° De benadering van de minderjarige sporter in het kader van dopingbestrijding

Op grond van het voorgaande is het duidelijk dat men de problematiek van de minderjarige sporter in het kader van dopingbestrijding niet uit de weg mag gaan. Wel rijst de vraag naar de juiste benadering van de minderjarige sporter in dit verband en in welke mate zij onder het regime van de meerderjarige sporter vallen. Immers, minderjarigen worden, in de optiek van de kinderrechten, vaak eerder als slachtoffers dan als daders van dopingpraktijken beschouwd.

Men kan stellen dat het verschillend behandelen van minderjarige sporters in vergelijking met hun meerderjarige collega’s tot scheeftrekkingen kan leiden, zowel binnen een zelfde sporttak als daarbuiten. Bepaalde vormen van topsport, zeker van internationaal niveau, bestaan uit een grote of dominante groep van minderjarige sporters (denk maar aan turnen, tennis enzovoort). In andere gevallen is, in de sportieve prestatie, de grens tussen minderjarigheid en meerderjarigheid vaak dun en kunnen minderjarigen wedijveren met meerderjarige sporters.

¹⁶ P. DAVID, *Human rights in youth sport*, Doctoral Thesis VU Amsterdam, 2004, 106.

¹⁷ P. DAVID, o.c., 108.

Het is verder maar de vraag of het algemeen uitsluiten van minderjarige sporters uit het dopingtuchtrecht bevorderlijk zal zijn voor de minderjarige zelf en diens gezondheid. Voor een belangrijk deel is de sportieve uitsluiting of schorsing immers ook ingegeven ter bescherming van de gezondheid van de betrokken sporter zelf, en niet uitsluitend ter verdediging van de sportieve ethiek zoals de fair play.

In het voorliggende ontwerp van decreet wordt ernaar gestreefd om, zoals dit ook het geval was in het kader van het decreet van 27 maart 1991 en het decreet van 13 juli 2007, de minderjarige sporter zoveel als mogelijk als een zelfstandig en mondig individu te behandelen. In die zin krijgt de minderjarige dezelfde rechten en verantwoordelijkheden in het antidopingrecht als alle andere sporters.

Nochtans wordt op grond van een aantal maatregelen tegemoet gekomen aan de bijzondere bescherming van de positie van de minderjarige in het kader van de procedures inzake dopingcontrole en bij de tuchtrechtelijke of administratiefrechtelijke afhandeling van dopingpraktijken. Dit geheel van maatregelen bevat het volgende:

- voor een dopingcontrole zal niet alleen de minderjarige maar tevens zijn ouder, voogd of diegene die de minderjarige in zijn bewaring heeft, worden uitgenodigd om de dopingcontrole bij te wonen, behoudens in geval de minderjarige zich daartegen verzet;
- bij afwezigheid van de ouder, voogd of diegene die de minderjarige in zijn bewaring heeft, heeft de minderjarige het recht om de aanwezigheid te vragen van een meerderjarige persoon naar keuze om zijn belangen te behartigen tijdens de dopingcontrole;
- het opleggen van een administratieve geldboete is niet voorzien ten aanzien van een minderjarige sporter;
- indien de sporter minderjarig, doch ten minste vijftien jaar oud is, wordt hij samen met zijn ouders, voogden of degenen die de minderjarige in hun bewaring hebben, opgeroepen om te verschijnen voor het toepasselijke disciplinaire orgaan;
- indien de minderjarige sporter geen vijftien jaar oud is, worden enkel de ouders, voogden of degenen die de minderjarige in hun bewaring hebben, opgeroepen om te verschijnen;
- de minderjarige sporter die geen vijftien jaar oud is, wordt in kennis gesteld van de zitting en heeft het recht gehoord te worden op eigen verzoek;
- op verzoek van de sporter of op verzoek van zijn ouders, voogden of degene die hem in hun bewaring hebben, kan het disciplinaire orgaan beslissen de zitting achter gesloten deuren te laten verlopen;
- een voorschrift wordt opgenomen waarbij de disciplinaire procedure rekening houdt met de jeugdige leeftijd van de sporter. (De bepaling die op dit punt wordt overgenomen uit het decreet van 2007, is op haar beurt gebaseerd op artikel 8, 3°, van het decreet van 24 juli 1996 tot vaststelling van het statuut van de niet-professionele sportbeoefenaar dat een gelijkaardige waarborg voorziet ten aanzien van de tuchtregeelingen van sportverenigingen, in zoverre zij geen betrekking hebben op medisch verantwoorde sportbeoefening in het kader van het decreet van 27 maart 1991.) Dit betekent bijvoorbeeld dat men onder meer rekening houdt met de eventuele onervarenheid van minderjarigen of hun emotionele kwetsbaarheid ten aanzien van een disciplinaire procedure. Een en ander impliceert ook een taalgebruik dat de minderjarige begrijpt in de mondelinge behandeling van de zaak;
- het voorgaande zou ook kunnen betekenen dat men rekening houdt met de jeugdige leeftijd van de sporter voor de vaststelling van de schuld met het oog op de toepassing van de uiteindelijke strafmaat. Er kan immers steeds een afweging gemaakt worden in functie van de afwezigheid van schuld of nalatigheid van de sporter.

(i) Territoriale toepassing

1° Algemeen

Reeds bij het opstellen van het decreet van 13 juli 2007 was het niet de bedoeling om de territoriale werking van het decreet te beperken tot het Nederlandse taalgebied. Derhalve werd (en wordt) op meerdere punten de notie ‘territoriale bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse Gemeenschap’ gebruikt. Deze keuze hangt samen met de opvatting dat er voldoende grond is om aan te nemen dat een sportbeoefenaar in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad eveneens onderworpen kan zijn aan het decreet medisch verantwoorde sportbeoefening. Deze visie wordt ondersteund door het arrest van het Grondwettelijk Hof, nr. 33/2001, van 13 maart 2001, in het kader van het decreet inzake zorgverstrekking en het toepassingsgebied daarvan op personen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

De vaststelling dat de sportbeoefenaar aangesloten is bij een ‘unicommunautaire’ sportvereniging, zal, naar luid van deze opvatting, in bepaalde gevallen voldoende doorslaggevend kunnen zijn om tot de toepasselijkheid van dat decreet te kunnen besluiten. Derhalve wordt via deze notie ‘territoriale bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse Gemeenschap’ bedoeld een regeling (rechten en plichten) uit te werken.

Dit betekent dat het decreet onder meer van toepassing is:

- ten aanzien van de sporter die in het Nederlandse taalgebied woonachtig (bijvoorbeeld met oog op verplichting tot mededeling verblijfsgegevens) of aanwezig (bijvoorbeeld in het kader van de verplichting een dopingcontrole te ondergaan) is;
- ten aanzien van de sportvereniging die in het Nederlandse taalgebied gevestigd is of geacht wordt uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap (zgn ‘unicommunautaire’ sportvereniging) (bijvoorbeeld in het kader van de mededeling van de persoonsgegevens van de elitesporter aan de NADO en in het kader van de afbakening van de territoriale bevoegdheid van de disciplinaire commissie ten aanzien van breedtesporters);
- ten aanzien van de sporter die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad woonachtig of aanwezig is, in de mate dat hij aangesloten is bij een ‘unicommunautaire’ sportvereniging;
- ten aanzien van de ‘unicommunautaire’ sportvereniging die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd is.

Als notie lijkt het begrip ‘territoriale bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse Gemeenschap’ niet vreemd aan de constitutionele rechtspraak. Zo blijkt het Grondwettelijk Hof deze notie eveneens in zijn rechtspraak te gebruiken. Bijvoorbeeld kan verwezen worden naar het arrest nr. 26 van 21 oktober 1986; en het arrest nr. 22/98 van 10 maart 1998.

2° De buitenlandse sportbeoefenaar

1. Het voorliggende ontwerp van decreet is in beginsel van toepassing op alle sporters, ongeacht hun land van herkomst. Nochtans rijst de vraag wat de positie is van sporters die, hetzij niet de Belgische nationaliteit bezitten, hetzij niet hun woonplaats hebben binnen de territoriale grenzen van de bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse Gemeenschap. Zo moet voor deze sporters de toepasselijkheid nagegaan worden van:

- de regels inzake uitvoering van dopingcontroles binnen en buiten competitieverband;
- de verplichtingen in verband met de mededeling van verblijfsgegevens;
- de regels inzake disciplinaire bestraffing van breedtesporters. (Inzake disciplinaire bestraffing van elitesporters, wordt het in het voorliggend ontwerp van decreet overgelaten aan de sportverenigingen om overeenkomstig de WADA-code, de Internationale

Standaarden en de antidopingregels van de internationale sportfederaties de gepaste disciplinaire maatregelen te treffen).

2. De WADA-code bevat een aantal principes met betrekking tot de bevoegdheid ten aanzien van sporters met:

- een vreemde nationaliteit; en/of
- een woonplaats in het buitenland.

Deze principes zijn als volgt:

- a. Het is niet de bedoeling van de WADA-code om de bevoegdheden van bepaalde antidopingorganisaties te beperken. Wel wordt gestreefd naar het vermijden van overlapping via harmonisatie en coördinatie (zie commentaar onder artikel 15 WADA-code).
- b. Ten aanzien van internationale evenementen (d.w.z. onder gezag van het IOC, de internationale federatie of een andere internationale sportorganisatie) staat in beginsel de betrokken internationale organisatie of federatie in voor het uitvoeren van dopingcontroles (cf. artikel 15.1 WADA-code).
- c. Het resultatenbeheer en de uitvoering van hoorzittingen voor overtredingen van een antidopingregel die blijken uit een dopingcontrole van, of zijn ontdekt door, een nationale antidopingorganisatie en betrekking hebben op een sporter die geen staatsburger of inwoner is van dat land, moet plaatsvinden volgens de regels van de toepasselijke internationale federatie (cf. artikel 15.3.1 WADA-code).

De commentaar bij (artikel 15.3.1 van) de WADA-code verklaart dat volgens deze bepaling de internationale federatie in haar regels dient te voorzien of, bijvoorbeeld, de behandeling van de zaak moet worden overgedragen aan de NADO van het land van de sporter, dan wel in handen blijft van de NADO die de dopingcontrole heeft uitgevoerd, dan wel overgedragen wordt aan de internationale federatie. Hierbij stelt de commentaar van de WADA-code dat er “geen absolute regel [is] ingesteld voor het beheer van resultaten en het uitvoeren van hoorzittingen in gevallen waarin een nationale antidopingorganisatie een dopingcontrole uitvoert bij een buitenlandse nationale sporter over wie zij alleen gezag heeft op grond van de aanwezigheid van de sporter in het land van de nationale antidopingorganisatie.”.

- d. Over de niet-elitesporters zoals gedefinieerd in het voorliggende ontwerp van decreet doet de WADA-code uiteraard geen uitspraak.

3. Het is duidelijk dat de WADA-code een tweeledig criterium aanwendt om de bevoegdheid van NADO's of disciplinaire organismen nader te bepalen (of op te heffen): de nationaliteit en de woonplaats. Het is echter maar zeer de vraag of de nationaliteit van de sporter als rechtsgeldig criterium kan worden gehanteerd om in het kader van het voorliggende decreet een verschillende behandeling in te stellen. Het enig nuttig onderscheidend criterium voor de eventuele overdracht van een disciplinair dopingdossier is dan ook de woonplaats van de sporter.

4. Ten aanzien van breedtesporters geldt de tuchtrechtelijke systematiek van de WADA-code in beginsel niet. Nochtans wordt op grond van de UNESCO-conventie wel gekozen voor een geharmoniseerde aanpak ten aanzien van dopingpraktijken.

Het resultatenbeheer en de uitvoering van hoorzittingen voor overtredingen van een antidopingregel die blijken uit een dopingcontrole van, of zijn ontdekt door, een NADO en betrekking hebben op een breedtesporter die geen staatsburger of inwoner is van dat land, vindt in de regel plaats volgens de eigen regels van de toepasselijke NADO (toepassing, mutatis mutandis, van artikel 15.3.1 van de WADA-code).

- a. Met betrekking tot de disciplinaire afhandeling van dopingpraktijken gepleegd door breedtesporters voorziet het ontwerp in de volgende territoriale en personele bevoegdheid van de disciplinaire organen van de Vlaamse Gemeenschap (cf. artikel 30 van het ontwerp). De disciplinaire commissie, vermeld in artikel 28 van het ontwerp, neemt kennis van:

1° de overtreding inzake dopingpraktijken door de niet-elitesporter, begaan binnen het Nederlandse taalgebied, als daarbij op moment van de inbreuk voldaan is aan één van de volgende voorwaarden:

- a) de sporter heeft zijn woonplaats in het Nederlandse taalgebied;
- b) de sporter heeft zijn woonplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en is aangesloten bij een sportvereniging die wegens haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;
- c) de sporter heeft zijn woonplaats buiten het Nederlandse taalgebied maar is verbonden aan een sportvereniging die in het Nederlandse taalgebied gevestigd is;
- d) de sporter heeft zijn woonplaats buiten het Nederlandse taalgebied maar is verbonden aan een sportvereniging die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd is en die wegens haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

2° de overtreding inzake dopingpraktijken door de niet-elitesporter, begaan binnen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad binnen het kader van een sportvereniging die gevestigd is in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die, wegens haar organisatie, moet worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, als daarbij op moment van de inbreuk voldaan is aan één van de volgende voorwaarden:

- a) de sporter heeft zijn woonplaats in het Nederlandse taalgebied;
- b) de sporter heeft zijn woonplaats in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en is aangesloten bij een sportvereniging die wegens haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;
- c) de sporter heeft zijn woonplaats buiten het Nederlandse taalgebied maar is verbonden aan een sportvereniging die in het Nederlandse taalgebied gevestigd is;
- d) de sporter heeft zijn woonplaats buiten het Nederlandse taalgebied maar is verbonden aan een sportvereniging die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad gevestigd is en die wegens haar organisatie moet worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;

3° de overtreding inzake dopingpraktijken door de niet-elitesporter, begaan buiten het Nederlandse taalgebied en, wat het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft, buiten het kader van een sportvereniging die gevestigd is in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die, wegens haar organisatie, moet worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap, als daarbij op moment van de inbreuk voldaan is aan al de volgende voorwaarden:

- a) de sporter is aangesloten bij een sportvereniging die gevestigd is in het Nederlandse taalgebied of bij een sportvereniging die gevestigd is in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die, wegens haar organisatie, moet worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap;
- b) de disciplinaire bestraffing van de sporter wordt ingevolge de wetgeving ter plaatse of ingevolge de in concreto van toepassing zijnde reglementering van een plaatse-

- lijke, nationale of internationale sportvereniging toevertrouwd aan de sportvereniging, vermeld in a) of de disciplinaire commissie;
- c) de stukken die verband houden met de overtreding werden door een sportvereniging als vermeld in a), of een andere bevoegde instantie, bezorgd aan de NADO.
- b. Uiteraard is het zo dat elke sporter die aanwezig is binnen de grenzen van de territoriale bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse Gemeenschap, maar zijn woonplaats buiten deze grenzen heeft, door de Vlaamse Gemeenschap op dopingpraktijken kan worden gecontroleerd, ongeacht de nationaliteit van de betrokken sporter.

1.6 Nieuwe elementen in het voorliggende ontwerp van decreet

Zoals reeds werd gesteld, worden in het voorliggende ontwerp van decreet verschillende verduidelijkingen, vereenvoudigingen en technische wijzigingen doorgevoerd in de antidopingbepalingen die worden overgenomen uit het decreet van 13 juli 2007 – met name, met oog op het toegankelijker maken van de regelgeving en het veiligstellen van de zgn. WADA-conformiteit van het Vlaamse sportlandschap.

Daarbij kunnen de twee belangrijkste principiële vernieuwingen als volgt worden samengevat:

- verfijning van de regeling betreffende de mededeling van verblijfsgegevens;
- bestendigen van de gecontroleerde zelfregulering van de sportverenigingen inzake het tuchtrecht voor elitesporters (passieve beleidscontrole).

Deze genomen opties worden hierna nader toegelicht.

(a) Verfijning van de regeling betreffende de mededeling van verblijfsgegevens

In het decreet van 13 juli 2007 werd ervoor geopteerd om, zoals de WADA-code dit oplegt, de elitesporters te verplichten om aan de administratie duidelijke en actuele verblijfsgegevens te verstrekken met het oog op het uitvoeren van dopingcontroles. De elitesporter werd zodoende verplicht om zich volgens de aangegeven verblijfsgegevens beschikbaar te houden voor één of meerdere dopingcontroles. De ingevoerde bepaling diende het mogelijk te maken om controles buiten wedstrijdverband efficiënter te kunnen plannen en uitvoeren.

Ingevolge het decreet van 2007 werd de verplichting inzake de mededeling van verblijfsgegevens opgelegd aan alle elitesporters die, ongeacht hun nationaliteit, hun woonplaats hebben binnen de territoriale grenzen van de bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse Gemeenschap.

Deze regeling werd evenwel als ‘te breed’ ervaren door de sportverenigingen en de betrokken elitesporters. Met name werd terecht opgemerkt dat de regeling – die in beginsel alle elitesporters verplicht om verblijfsgegevens mede te delen – in verschillende gevallen ertoe leidt:

- dat aan bepaalde elitesporters meer informatie wordt gevraagd dan nodig is om hen op een doeltreffende wijze buiten competitie te controleren;
- dat aan bepaalde elitesporters informatie wordt gevraagd teneinde hen buiten competitie te kunnen controleren, terwijl het in hun sport objectief gezien geen zin heeft om zich buiten competitie te doperen. (Zo kan bv. een boogschutter zijn prestaties niet opvoeren door dopinggebruik buiten competitie.)

Derhalve strekt het huidige ontwerp van decreet ertoe om een aangepast proportioneel en evenredig stelsel van verplichte mededeling van verblijfsgegevens in te stellen – dit tevens

teneinde de (voor het overige volstrekt gerechtvaardigde) inmenging in de privacy van de elitesporters die verblijfsgegevens dienen door te geven te beperken tot datgene wat volstrekt noodzakelijk is.

De voorgestelde regeling werd om dezelfde redenen tevens reeds opgenomen in artikel 3 van het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport.

Met name worden de elitesporters, voor de toepassing van de nieuwe regeling inzake de verblijfsgegevens, in artikel 20 van het voorliggende ontwerp ingedeeld in vier categorieën: A, B, C en D. Alleen de elitesporters van categorie A worden, zoals voorheen alle elitesporters, onderworpen aan de volledige lokalisatieverplichting van de WADA-code, met inbegrip van de mogelijke sancties in het geval van een gemiste controle of aangifteverzuim.

De logica van het gebruik van gedifferentieerde doelgroepen inzake de verplichting om verblijfsgegevens mee te delen, vloeit ook voort uit artikel 11.1.6 van de Internationale Standaarden voor dopingtests van de WADA, dat bepaalt dat (eigen onderlijning):

“Enkel sporters die aangeduid zijn voor opname in een doelgroep van sporters die aan controle zijn onderworpen, in overeenstemming met Codeartikel 14.3, zijn onderhevig aan de vereisten inzake verblijfsgegevens die vastgelegd zijn in sectie 11. De andere sporters zijn niet onderhevig aan deze vereisten inzake verblijfsgegevens. Niets in deze Internationale Standaarden weerhoudt een ADO [antidopingorganisatie] er echter van om verschillende eisen inzake verblijfsgegevens te stellen voor sporters die niet tot de doelgroep voor dopingtests behoren. Bijvoorbeeld:

a. Indien de omstandigheden dit rechtvaardigen, kan een ADO bepaalde “risicosporters” onder haar bevoegdheid aanduiden die onderworpen zouden moeten worden aan strengere eisen inzake verblijfsgegevens (zoals een uitbreiding van de tijdsbestekken waarin een sporter verantwoordelijk kan worden geacht voor een gemiste dopingtest indien hij of zij niet beschikbaar is voor een dopingcontrole, bijvoorbeeld door meer regelmatige trainingsperiodes te integreren); en/of

b. Een ADO kan een groep van sporters bepalen (bijv. de sporters die behoren tot een grotere doelgroep voor dopingtests die door de ADO werd gehandhaafd voor de invoering van IST v.4.0) die kunnen worden onderworpen aan minder strenge eisen inzake verblijfsgegevens (bijvoorbeeld aangifte van de woonplaats en regelmatige trainingen, wedstrijden en andere activiteiten, maar geen specifieke vereiste voor een tijdsbestek van 60 minuten).

Op die manier kan een ADO een waaier (of piramide) aan verschillende doelgroepen voor dopingtests oprichten, met verschillende vereisten inzake verblijfsgegevens.”

In de lijn van deze bepaling, wordt in het voorliggende ontwerp eerst een uniforme definitie gegeven van het begrip ‘elitesporter’, waarbij men zich in hoofdzaak baseert op het niveau van de sportprestaties (artikel 2, 10°, van het ontwerp), en wordt vervolgens wat betreft de verblijfsgegevens een piramidiaal systeem uitgewerkt (artikel 20) dat gebaseerd is op:

- enerzijds de dopinggevoeligheid van de sporttakken, op basis van een risicoanalyse;
- anderzijds op het feit of de plaatsen waar de sporters trainen al dan niet gemakkelijk te lokaliseren zijn.

Om die risicoanalyse op te stellen, werd – in het kader van de voorbereidingen van het voornoemde samenwerkingsakkoord – aan het BOIC gevraagd om op wetenschappelijke wijze te onderzoeken voor welke sporttakken het risico op dopinggebruik buiten competitie het grootst is. Het BOIC overhandigde zijn analyse op 16 september 2010 en baseerde zich daarbij vooral op een Noorse studie die werd voorgesteld op het symposium van het WADA op 13 en 14 april 2010.

- a. De risicoanalyse verdeelt de sportdisciplines vooreerst in 7 categorieën:
- krachtsporten;
  - duursporten V02max;
  - sporten gericht op spieruithoudingsvermogen;
  - bal- en ploegsporten;
  - gevechtssporten;
  - behendigheidssporten;
  - gymnastische sporten.

Het BOIC vroeg vervolgens elf deskundigen om aan elk van de 7 categorieën een score voor dopinggevoeligheid te geven. De scores voor de verschillende stoffen en methoden werden samengeteld en vervolgens uitgedrukt in procent, en dat leidde tot het volgende resultaat:

- krachtsporten: 81%;
- duursporten V02max: 81%;
- sporten gericht op spieruithoudingsvermogen: 79%;
- bal- en ploegsporten: 67%;
- gevechtssporten: 79%;
- behendigheidssporten: 46%;
- gymnastische sporten: 53%.

De dopinggevoeligheid is dus vrijwel even hoog voor de categorieën 1, 2, 3 en 5 (in de buurt van 80%). De dopinggevoeligheid wordt lager geschat voor categorie 4 (bal- en ploegsporten) (lager dan 80% maar hoger dan 50%) en (erg) laag voor de categorieën 6 en 7 (behendigheidssporten en gymnastische sporten).

Hieruit kon worden besloten dat voor de Olympische disciplines uit categorie 6 of 7 het risico op dopinggebruik buiten competitie erg laag is en dat bijgevolg een controle hier weinig zinvol is.

Voor die sporten is het dus niet nodig om verblijfsgegevens op te vragen. Het gaat volgens de huidige evaluatie om de volgende Olympische disciplines die categorie D van het akkoord vormen:

- gymnastiek – ritmisch, trampoline;
- boogschieten;
- paardrijden – dressuur, eventing, jumping;
- schieten;
- watersport – duiken, synchroonzwemmen;
- curling;
- skiën – schansspringen.

Voor alle andere Olympische disciplines wordt de dopinggevoeligheid buiten competitie duidelijk hoger geraamd. Hier lijken controles buiten competitie aangewezen.

- b. Vervolgens wordt een tweede onderscheid gemaakt, naargelang het feit of de sporters al dan niet op een gemakkelijk te lokaliseren plaats trainen.

Indien de sporter gemakkelijk en op regelmatige wijze kan worden gecontroleerd op de plaats waar hij traint, is het immers niet gerechtvaardigd om hem te vragen even veelvuldige en uitgebreide verblijfsgegevens te overhandigen als een sporter van een andere sporttak met een gelijkaardig dopingrisico maar die niet traint op een plaats die gemakkelijk lokaliseerbaar is. In dat laatste geval heeft men immers nauwkeuriger verblijfsgegevens nodig om te kunnen controleren op dopingpraktijk buiten competitie.

Aan de hand van de bovenbeschreven analyse werden de volgende vier categorieën sportdisciplines geïdentificeerd:

- een categorie (A) waarvan de sporters onderworpen zijn aan alle vereisten inzake verblijfsgegevens die zijn vastgelegd in de Internationale Standaarden (inzonderheid, artikel 11 van de Internationale Standaard voor Dopingtests) en die zodoende de zgn. “nationale geregistreerde doelgroep” vormen.

Het aantal Vlaamse elitesporters dat deel zou uitmaken van Categorie A zou door deze regeling teruggebracht worden van bijna 700 (onder het decreet van 2007) naar 170. Dit laatste aantal is (proportioneel gezien) vergelijkbaar met de ons omringende landen;

- twee categorieën: (B) voor individuele sporten en (C) voor ploegsporten waarvan de sporters aan minder strenge vereisten inzake verblijfsgegevens onderworpen zijn omdat zij gemakkelijker te lokaliseren zijn;
- een categorie (D) waarvan de sporters aan geen enkele vereiste inzake verblijfsgegevens onderworpen zijn, omwille van het lage risico op doping buiten competitie en omdat ze geen deel uitmaken van een doelgroep maar toch onderworpen zijn aan de verplichtingen inzake de toestemming wegens therapeutische noodzaak.

In de artikelsgewijze commentaar wordt verder uitvoeriger ingegaan op de verdere modaliteiten van deze indeling.

- (b) *Bestendigen van de gecontroleerde zelfregulering van de sportverenigingen inzake het tuchtrecht voor elitesporters (passieve beleidscontrole)*

In het voorliggende ontwerp wordt er consequent voor geopteerd om de sportverenigingen maximaal te responsabiliseren met betrekking tot het dopingtuchtrecht ten aanzien de dopingpraktijken gepleegd door de elitesporters die bij hen aangesloten zijn of waren op het ogenblik van de overtreding – en dit, vanuit de drievoudige overweging:

- dat in de elitesport het competitieve, sportieve aspect een zeer grote doorslag geeft in dopingtuchtzaken;
- dat de sportverenigingen er – mede ingevolge de verplichting die daartoe wordt opgelegd door het voorliggende ontwerp – hoe dan ook toe gehouden zijn om de antidopingtuchtregele van de Code, de Internationale Standaarden en van de internationale federaties waartoe zij behoren, te respecteren;
- dat het in het licht van de vorige twee overwegingen, bovendien een terughoudende opstelling ten aanzien van mogelijke beperkingen van de vrijheid van vereniging van de sportverenigingen extra gerechtvaardigd is.

Net zoals in het decreet van 13 juli 2007, beperkt de beleidscontrole van de overheid voor het dopingtuchtrecht van elitesporters zich in het huidige ontwerp daarom tot een ‘passieve controle’. De weg die in 2007 werd ingeslagen, wordt in het voorliggende ontwerp bovendien verder gevolgd.

In het decreet van 2007 werd de passieve beleidscontrole enerzijds uitgebouwd via een ‘erkenning’ door de Vlaamse regering van de door de sportverenigingen ingestelde interne tuchtregelingen, aan de hand van een toetsing van een reeks ‘erkenningsvoorwaarden’ (artikel 35). Anderzijds werd ook voorzien in de mogelijkheid om bepaalde administratieve sancties (ondermeer: aanmaning, administratieve geldboete, verbod om sportactiviteit te organiseren) op te leggen aan de sportverenigingen die zich ter zake niet conformeren aan het decreet (artikel 50).

De voornoemde verplichte ‘erkenning’ van de interne tuchtregelingen van de sportverenigingen door de Vlaamse Regering gaf evenwel aanleiding tot verschillende discussies en geschillen omtrent de rechtsaard van de tuchtprocedures inzake elitesporters.

Bij wijze van voorbeeld, kan verwezen worden naar de arresten nr. 206.617 en 206.618 van 14 juli 2010 van de Raad van State, waarin de Raad vaststelde (randnummer 11):

“De decreetgever had duidelijk de bedoeling om de procedure voor de tuchtrechtelijke bestraffing van dopingpraktijken door elitesporters binnen de sfeer van de privaatrechtelijke betrekkingen tussen de sporter en zijn sportbond te brengen. Hij hoopte daarmee een oplossing te vinden voor het probleem van de onbestaanbaarheid van een gelijktijdig beroep bij de Raad van State en het beroep bij het Internationaal Sporttribunaal, dat verplicht wordt door de WADA-Code.”.

Niettegenstaande dit gegeven, concludeerde de Raad van State dat – mede gelet op de “stringente regels” die volgens de Raad “als een erkenningsvoorwaarde” aan de sportverenigingen werden opgelegd – de door haar onderzochte tuchtbeslissingen in het kader van een interne tuchtregeling van een sportvereniging (inzake elitesporters) gekwalificeerd dienden te worden als “handelingen van administratieve overheden die bij de Raad van State bestreden kunnen worden.”.

Deze kwalificatie door de Raad van State van een tuchtbeslissing in het kader van een interne tuchtregeling (inzake elitesporters) bleek evenwel problematisch in het licht van de vereisten van de WADA-code (2009). Door de kwalificatie kwam immers een beroep tot vernietiging tegen dergelijke beslissingen open te staan bij de Raad van State – hetgeen zou conflicteren met het ‘dwingende’ artikel 13.2.1 van de WADA-code, dat stipuleert dat “in zaken die voortkomen uit de participatie aan een internationaal sportevenement, of in zaken met betrekking tot sporters van een internationaal niveau, mag tegen de beslissingen [i.e. de tuchtbeslissingen inzake een dopinginbreuk] enkel een beroep worden ingesteld bij het TAS, volgens de voorwaarden die van toepassing zijn op dit tribunaal.”.

Door de arresten C.10.0508.N/1 en C.10.0509.N/1 van 30 mei 2011 van het Hof van Cassatie werden de voornoemde arresten van de Raad van State van 14 juli 2010 inmiddels vernietigd, vanuit de overweging dat:

“Uit deze bepalingen [artikelen 34 en 35 van het decreet van 2007] volgt dat de decreetgever niet zelf een jurisdictioneel orgaan heeft opgericht, maar wel met respect voor de vrijheid van vereniging een verplichting heeft opgelegd aan de sportverenigingen om te voorzien in een interne tuchtprocedure die aan bepaalde wettelijke voorwaarden moet voldoen. De decreetgever heeft aldus de bedoeling de procedure voor de tuchtrechtelijke bestraffing van dopingpraktijken voor elitesporters binnen de sfeer van de privaatrechtelijke betrekkingen tussen de sporter en zijn sportbond te brengen. [...]

Uit dit alles volgt dat de interne tuchtbevoegdheid van de [sportvereniging] enkel geldt ten aanzien van de aangesloten elitesporters en derhalve moet worden begrepen als behorende tot de regels van de interne organisatie van de private rechtspersoon waarbij de elitesporter is aangesloten. [...]

De beslissing dat de Raad van State bevoegd is inzake het annulatieberoep van de verweerder tegen de beslissing van de disciplinaire commissie voor elitesporters van de [sportvereniging], hoewel de [sportvereniging] niet over de bevoegdheid beschikt om derden te binden, is niet naar recht verantwoord.”

Hoewel de genoemde arresten van het Hof van Cassatie aldus het evenwicht tussen de Vlaamse rechtsorde en de WADA-code op dit punt lijken te herstellen, kan niet worden uitgesloten dat mogelijk nog andere problemen zouden kunnen ontstaan indien de ‘stringente’ erkenningsvoorwaarden uit het decreet ook in de toekomst zouden worden aangehouden. Zo zouden de opgelegde erkenningsvoorwaarden desgevallend ook kunnen conflicteren met de procedurele bepalingen die ter zake eventueel (parallel) worden opgelegd door de bevoegde internationale sportfederaties. Zodoende zouden de sportverenigingen, bij de toepassing van de procedurele voorwaarden opgelegd door respectievelijk het decreet en de internationale sportfederaties en/of de Code, als het ware ‘tussen hamer en aambeeld’ belanden.

Derhalve wordt er thans voor geopteerd in het ontwerp van decreet om de interne organisatie van tuchtprocedures betreffende de dopingpraktijken gepleegd door elitesporters, zónder bijkomende erkenningsvoorwaarden, volledig over te laten aan de sportverenigingen – en zodoende, op dit punt, de vrijheid van vereniging maximaal te laten spelen.

Artikel 24 van het ontwerp beperkt zich dienaangaande tot de volgende verplichtingen:

- sportverenigingen zijn onderworpen aan de Code, de Internationale Standaarden en de antidopingregels van de internationale sportfederaties waartoe zij behoren;
- sportverenigingen staan overeenkomstig de Code, de Internationale Standaarden en de antidopingregels van de internationale sportfederaties waartoe zij behoren in voor het resultatenbeheer en de disciplinaire bestraffing van de overtreding inzake dopingpraktijken gepleegd door de elitesporters die bij hen aangesloten zijn of waren op het ogenblik van de overtreding;
- sportverenigingen delen elke disciplinaire uitspraak en voorlopige schorsing betreffende de bij hen aangesloten elitesporters, samen met een kopie van de kennisgeving ervan aan de betrokken elitesporter, binnen vijf werkdagen mee aan de NADO.

Het oprichten van disciplinaire organen en de uitoefening van de tucht bij dopingpraktijken wordt daardoor evenwel allerminst een vrijblijvendheid voor de sportverenigingen. Inderdaad kan het niet de bedoeling zijn dat noch de overheid, noch de sportverenigingen zelf, zich het lot zouden aantrekken van dopingpraktijken gepleegd door elitesporters. In het voorliggende ontwerp wordt daarom in artikel 45 uitdrukkelijk bepaald dat de regering diverse administratieve sancties kan opleggen aan een sportvereniging, indien deze een of meer bepalingen van het decreet (inclusief de bepalingen inzake het organiseren van de interne tuchtprocedure) of een of meer van de op de grond van het decreet genomen maatregelen niet naleeft (onder meer: aanmaning, administratieve geldboete, verbod om sportactiviteit te organiseren).

Hoe in concreto de disciplinaire organen van de sportverenigingen er zullen uitzien, is evenwel vooral een zaak van de sportverenigingen zelf. Het is zeer goed denkbaar dat de sportverenigingen opteren voor één gezamenlijk disciplinair orgaan dat instaat voor spor-

ters uit verschillende sporttakken. Evenzeer is het denkbaar dat één welbepaalde sportfederatie alle disciplinaire dopingzaken van haar leden voor eigen rekening neemt.

(c) Verwijzingen naar de Code en de Internationale Standaarden

In het licht van het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State dd. 17 januari 2012 zijn een aantal wijzigingen aangebracht met betrekking tot de toepassing van de internationale standaarden alsook de WADA-code. Voorafgaandelijk aan het advies werden in het decreet aan de sporters individuele verplichtingen opgelegd door te verwijzen naar de Internationale Standaarden en de Code, alsook hun toekomstige wijzigingen. In zijn advies (opmerking 4) merkte de Raad van State op dat de decreetgever geen normen verbindend kan maken waarvan de inhoud nog niet gekend is, in het bijzonder t.a.v. personen die geen lid zijn van een sportvereniging die is erkend door het IOC. Daardoor zou de decreetgever immers afstand doen van de hem krachtens de Grondwet toekomstende normatieve bevoegdheid en de waarborgen die gelden bij de totstandkoming van de regelgeving zouden worden miskend.

Teneinde hieraan tegemoet te komen is in de artikelen 3, 4°; 10, vijfde lid; 10, zesde lid; 18, eerste lid; 21, §1, tweede lid; 24, §1, tweede lid; 48, §2, de verwijzing naar de Code en de Internationale Standaarden komen te vervallen en wordt de regering gemachtigd om de nadere verplichtingen ter zake voor de sporters uit te werken.

Vanzelfsprekend zal de regering er hierbij over waken dat, waar nodig en verplicht, bij het uitwerken van die nadere regels de voorschriften van de Code en de Internationale Standaarden worden gerespecteerd.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Ingevolge artikel 19, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vermeldt dit artikel dat het decreet een gemeenschapsaangelegenheid regelt.

Artikel 127 van de Grondwet regelt de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake de culturele aangelegenheden. De lichamelijke opvoeding, de sport en het openluchtlevens worden, ingevolge artikel 4, 1°, van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen, beschouwd als deel van de culturele aangelegenheden.

Artikel 128 van de Grondwet regelt de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake de persoonsgebonden bevoegdheden. De gezondheidsopvoeding alsook de activiteiten en diensten op het vlak van preventieve gezondheidszorg, met uitzondering evenwel van de maatregelen inzake profylaxis, worden ingevolge artikel 5, §1, I, 2°, van de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen beschouwd als deel van de persoonsgebonden aangelegenheden.

Artikel 2

Dit artikel definieert een aantal belangrijke begrippen. Sommige begrippen zijn overgenomen uit het decreet van 13 juli 2007, terwijl andere, nieuwe begrippen werden toegevoegd, voornamelijk omwille van de implementatie van de WADA-code en de verplichtingen die voortvloeien uit de UNESCO-conventie.

Artikel 2, 1°, behoeft geen commentaar.

Artikel 2, 2°, definieert ‘Nationale antidopingorganisatie, afgekort NADO’, als de administratie van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor het uitvoeren van het antidoping-

beleid. De administratie van de Vlaamse Gemeenschap die bevoegd is voor het uitvoeren van het antidopingbeleid is een centrale speler ten aanzien van de strijd tegen doping in Vlaanderen. De administratie, doorgaans gekend onder de naam ‘Team Medisch Verantwoord Sporten’, treedt voor wat de Vlaamse Gemeenschap betreft op als ‘NADO’, d.i. de ‘Nationale Antidopingorganisatie’. Dit steunt op de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake dopingbestrijding en medisch verantwoord sporten. Deze opdrachten sluiten aan bij internationaal erkende structuren inzake dopingbestrijding. De WADA-code werkt met het NADO-concept om de organisatie of het geheel van diensten aan te duiden dat verantwoordelijk is voor het implementeren en uitvoeren van het dopingbeleid en het plannen en organiseren van dopingcontroles. Op internationaal vlak wordt erkend dat in gefederaliseerde landen er per deelstatelijk niveau een afzonderlijke organisatie kan bestaan die de rol en taken van de ‘NADO’ vervult. De administratie zal, als NADO, dan ook een aantal verantwoordelijkheden en bevoegdheden, alsook verplichtingen, krijgen op grond van de voorgestelde decretale bepalingen en de op grond daarvan uitgevaardigde uitvoeringsbesluiten.

Artikel 2, 3°, neemt het Wereldantidopingagentschap (WADA) op in de definities. Deze definitie is gebaseerd op artikel 2, 25°, van de UNESCO-conventie, en verduidelijkt aanvullend dat het WADA geldt als een internationale organisatie ter bestrijding van doping.

Artikel 2, 4°, neemt artikel 2, 4°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 2, 5°, definieert het begrip ‘Internationale Standaarden’. Deze definitie is gebaseerd op de definitie van ‘International Standard/Standard International’ in de lijst met definities die als appendix 1 is toegevoegd aan de WADA-code. Het WADA heeft tot op heden vijf Internationale Standaarden uitgevaardigd, met name: de verboden lijst, de Internationale Standaard inzake dopingcontroles, de Internationale Standaard voor laboratoria, de Internationale Standaard inzake toestemming tot regelmatig gebruik van een verboden stof wegens therapeutische noodzaak en de Internationale Standaard voor bescherming van de privacy en persoonlijke informatie.

Artikel 2, 6°, neemt in essentie artikel 2, 6°, over van het decreet van 13 juli 2007, maar de term wordt aangepast aan de terminologie die ook in het samenwerkingsakkoord werd gebruikt. Om iedere discussie ter zake uit te sluiten, wordt bovendien verduidelijkt dat ook de voorbereiding tot sportbeoefening in georganiseerd verband als ‘sportactiviteit’ onder het decreet valt.

Artikel 2, 7°, neemt artikel 2, 7°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 2, 8°, neemt artikel 2, 8°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 2, 9°, past de definitie van sporter aan aan de terminologie van het samenwerkingsakkoord.

Artikel 2, 10°, definieert de notie elitesporter. Deze definitie is gebaseerd op artikel 2, 10° van het decreet van 13 juli 2007, doch werd op enkele punten aangepast. Onder deze aangepaste vorm is de definitie tevens opgenomen in het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport.

Op deze sporters zijn een aantal bijzondere regels van toepassing. Zo zullen de dopingpraktijken van elitesporters disciplinair worden afgehandeld door de sportverenigingen zelf, en niet door de disciplinaire organen van de Vlaamse Gemeenschap. Voor de elitesporters staat tegen de disciplinaire beslissingen van hun sportvereniging daarbij hoger

beroep bij het Hof van Arbitrage voor Sport (het ‘Tribunal Arbitral du Sport’, afgekort ‘TAS’) open. Een ander belangrijk aspect is de verplichting tot mededeling van verblijfsgegevens. Deze verplichting, die voortvloeit uit de WADA-code, is enkel van toepassing ten aanzien van bepaalde categorieën elitesporters.

De groep van elitesporters is beperkt. Immers, niettegenstaande het feit dat de UNESCO-conventie de nationale overheden verplicht om bij de ontwikkeling van het antidopingbeleid de beginselen van de WADA-code te aanvaarden, blijft het toepassingsbereik van de WADA-code zelf beperkt. Zo is de focus van de WADA-systematiek inzake tuchtsancties en mededeling van verblijfsgegevens eerder specifiek.

De WADA-code (2009) verduidelijkt zelf welke sporters in deze code in feite zijn bedoeld. De (voor de ondertekenaars van de Code of andere gebonden organisatie bindende) definities bepalen als ‘sporter’:

“Elke persoon die deelneemt aan sport op internationaal niveau (volgens de definities van elke Internationale Federatie) of nationaal niveau (volgens de definities van elke Nationale Antidopingorganisatie, inclusief doch niet beperkt tot die personen die opgenomen zijn in de geregistreerde doelgroep), en elke andere persoon die deelneemt aan een sportcompetitie en die op een andere manier onderworpen is aan de jurisdictie van elke Ondertekenaar of andere sportorganisatie die de Code heeft geaccepteerd. Alle bepalingen van de Code, inclusief, bijvoorbeeld, deze betreffende dopingcontroles en toestemming wegens therapeutische noodzaak, moeten toegepast worden op de sporters van internationaal en nationaal niveau. Bepaalde Nationale Antidopingorganisaties kunnen verkiezen om recreatieve sporters en masters [sporters in de veteranenklasse] die niet actueel of potentieel van een nationaal niveau zijn te onderwerpen aan dopingcontroles en antidopingregels [van de Code]. Nationale Antidopingorganisaties zijn evenwel niet verplicht om alle aspecten van de Code op dergelijke personen toe te passen. Specifieke nationale regels mogen worden ingesteld voor de dopingcontrole van sporters die niet van een internationaal of nationaal niveau zijn, zonder in conflict te komen met de Code. Zodoende kan een land verkiezen om recreatieve sporters te onderwerpen aan dopingcontroles maar niet vereisen dat deze sporters onderworpen zijn aan de toestemming wegens therapeutische noodzaak of de mededeling van verblijfsgegevens. [...] Met betrekking tot artikel 2.8 (toediening of poging tot toediening) en met betrekking tot antidopingvoorlichting en -scholing, is elke persoon die deelneemt aan sport onder het gezag van elke Ondertekenaar, overheid of andere sportorganisatie die de Code accepteert, een sporter.”

Enkel de internationale sporters enerzijds en nationale sporters anderzijds van een bepaald niveau, zoals aangeduid door de bevoegde NADO, zijn dus onderworpen aan de volle draagwijdte van de Code. Om uit te maken of iemand van internationaal niveau is, gelden de criteria die door de sportsector zelf worden aangewend, met name deze van de internationale federaties. Voor de nationale sporters verwijst de WADA-code naar de categorie van sporters die werd aangewezen op nationaal vlak.

De commentaar in de WADA-code zelf geeft nog verdere toelichting: “Deze definitie maakt duidelijk dat alle sporters op internationaal en nationaal niveau vallen onder de antidopingregels van de Code, waarbij de precieze definities van sport op internationaal en nationaal niveau dienen te worden bepaald in de antidopingregels van respectievelijk de Internationale Federaties en Nationale Antidopingorganisaties. Op nationaal niveau zijn de regels die op grond van de Code zijn ingevoerd minimaal van toepassing op alle personen die deel uitmaken van nationale teams en alle personen die gekwalificeerd zijn om deel te nemen aan een nationaal kampioenschap in een willekeurige sport. Dat betekent evenwel niet dat alle dergelijke sporters opgenomen moeten worden in de geregistreerde doelgroep van de Nationale Antidopingorganisatie. De definitie maakt het elke Nationale Antidopingorganisatie ook mogelijk om desgewenst haar programma voor dopingcon-

trole uit te breiden naar sporters op lagere competitieniveaus. Sporters op alle competitieniveaus moeten kunnen profiteren van antidopingvoorlichting en -scholing.” (cf. de commentaar bij appendix 1, Definities Code).

De in het voorliggende ontwerp van decreet gedefinieerde categorie van elitesporters betreft dus de zogenaamde ‘WADA-sporters’, met name deze die in elk geval door de WADA-code worden bedoeld. Uit het feit dat de tekst van de WADA-code voor de bepaling van de groep van nationale elitesporters verwijst naar de toepasselijke nationale criteria (van het bevoegde NADO), kan men afleiden dat er enige beleidsruimte bestaat om deze nationale groep van elitesporters af te bakenen.

Voor wat betreft de elitesporters verkiest het voorliggende ontwerp van decreet dan ook voor de volgende oplossing, die vooral beoogt deze categorie beperkt te houden en aan te sluiten bij het concept van de WADA-code:

- in de eerste plaats wordt de groep van elitesporters beperkt tot de sporters van wie de sportdiscipline onder de bevoegdheid valt van een sportvereniging, erkend door het Internationaal Olympisch Comité. Het WADA zelf wordt ook voornamelijk vanuit het Internationaal Olympisch Comité en de door deze organisatie erkende internationale sportverenigingen gestuurd en bestuurd. Deze afbakening kan dus verantwoord worden. Ook vermijdt een beperking tot deze erkende ‘sporttakken’ mogelijke discussies over welke sport voor elitesport in aanmerking komt en welke niet;
- vervolgens moet de sporter beantwoorden aan één of meer van de volgende criteria:
  - a) hij maakt deel uit van de internationale doelgroep van zijn sportfederatie.

Zoals ook nader wordt toegelicht in artikel 2, 14°, van dit ontwerp, bestaat de internationale doelgroep uit de groep sporters van hoog niveau die door een internationale sportfederatie zijn aangewezen om onderworpen te worden aan controles, zowel binnen als buiten competitie, in het kader van het controleprogramma van de internationale sportfederatie. Deze groep valt, in de context van de WADA-code, samen met de sporters die volgens de definitie van het begrip ‘sporter’ in de WADA-code (2009) ‘deelnemen aan sport op internationaal niveau (volgens de definities van elke Internationale Federatie)’. Om uit te maken welke sporters van een dergelijk hoog niveau zijn, zal men dienen terug te vallen op de criteria die in de betrokken sporttak voor de toepasselijke internationale federaties gelden. De internationale sportfederaties stellen doorgaans lijsten op van ‘internationale sporters’.

- b) hij beoefent zijn sportdiscipline als voornaamste bezoldigde activiteit, in de hoogste categorie of de hoogste nationale competitie van de betreffende discipline.

Dit criterium is bedoeld om ook sporters van nationaal niveau in de groep van de elitesporters te brengen. Met mag aannemen dat de sporter die van de sportbeoefening zijn voornaamste bezoldigde activiteit maakt, en daarbij is opgenomen in de hoogste categorie of de hoogste nationale competitie van zijn sportdiscipline, als een elitesporter kan worden beschouwd, zelfs indien hij niet van internationaal niveau is. Met de zinsnede “in de hoogste categorie of de hoogste nationale competitie” is het de bedoeling om de leeftijdscategorieën (bijvoorbeeld de jeugd- of jongerenreeksen) uit te sluiten.

Wat geldt als een voornaamste bezoldigde activiteit, is een feitenkwestie, ten aanzien waarvan de ter zake bevoegde sportvereniging zelf het beste geplaatst zal zijn om dit te beoordelen;

- c) hij is geselecteerd voor of heeft in de voorbije twaalf maanden deelgenomen aan een of meer van de volgende evenementen in de hoogste competitie categorie van de desbetref-

fende discipline: Olympische Spelen, Paralympische Spelen, wereldkampioenschappen, Europese kampioenschappen.

Dit criterium wordt ingelast omdat het bijvoorbeeld niet uitgesloten is dat een sporter die geselecteerd werd voor of deelneemt aan de Olympische Spelen toch niet zou beschouwd worden als zijnde van internationaal niveau door zijn of haar internationale sportfederatie, en de sporter deze sport evenmin beoefent als voornaamste bezoldigde activiteit. Iemand van Olympisch niveau moet evenwel als zijnde van internationaal niveau en dus als een elitesporter beschouwd worden.

Met de gekozen formulering worden sporters in beginsel gekwalificeerd als elitesporter vanaf het ogenblik van hun selectie voor de Olympische Spelen en vervolgens doorlopend tot en met het einde van de twaalf maanden die volgen op de Olympische Spelen. Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor Paralympische spelen en Europese of Wereldkampioenschappen. Al deze evenementen vormen immers de meest representatieve evenementen op sportgebied.

In deze bepaling wordt verwezen naar “de hoogste competitiecategorie van de desbetreffende discipline”. Hiermee wordt bijvoorbeeld bedoeld om de jeugd- of jongerenreeksen uit te sluiten en dit criterium te beperken tot bijvoorbeeld het Wereldkampioenschap wielrennen voor elites met contract of het WK voetbal dat in 2010 in Zuid-Afrika werd georganiseerd.

Er werd reeds naar aanleiding van het decreet van 2007 overwogen om ook de sporters die geselecteerd worden voor de zogenaamde Wereldspelen onder categorie c) te plaatsen. De Wereldspelen (World Games) betreft een internationaal sportevenement bedoeld voor sporten die niet onder de Olympische Spelen ressorteren. Zij worden georganiseerd door de Internationale Vereniging voor Wereldspelen (International World Games Association) en met steun van het Internationaal Olympisch Comité. Het gaat om een reeks van sporten die in sommige landen op zeer hoog niveau worden beoefend, maar nog niet steeds een volledige wereldwijde erkenning hebben gekregen, en mogelijk ooit wel als een Olympische sport kunnen worden erkend. Sporten die onder de Wereldspelen vallen, zijn volgens de website van de World Games Association onder meer squash, biljarten, karate, jiu-jitsu, aikido, rugby, surfen, korfbal, bowling en waterskiën. Het ligt – net zoals in 2007 – ook thans niet in de bedoeling van onderhavig artikel om alle geselecteerde sporters voor de Wereldspelen van het begrip elitesporter uit te sluiten. Echter, het is wel de bedoeling om het begrip elitesporter niet al te ruim te maken, gelet op de consequenties voor deze categorie van sporters ten aanzien van de verblijfsregeling en de tuchtrechtelijke afhandeling, en gelet op het feit dat de WADA-code een beperking van de groep elitesporters laat hangen van de regels van het toepasselijk antidopingagentschap. Vandaar dat sporters die deelnemen aan de Wereldspelen slechts onder het begrip elitesporter vallen, in de mate dat ze onder één van de andere criteria ressorteren (a, b of d);

- d) hij neemt deel aan een ploegsport in een competitie waarbij de meerderheid van de ploegen die aan de competitie deelnemen bestaat uit sporters als vermeld in a), b) of c).

Er is ten slotte een categorie van sporters die deelneemt aan een ploegsport in een competitie waarvan de meerderheid bestaat uit elitesporters. Het klassieke voorbeeld is de sporter die deel uitmaakt van een club uit de hoogste afdeling van het betaald voetbal, die als voornaamste bezoldigde activiteit een niet-sportief beroep heeft en die niet in internationale competities aantreedt. Deze voetballer moet niettemin als elitesporter beschouwd worden in de zin van het voorliggende decreet.

Ten aanzien van de elitesporter is tevens een element van rechtszekerheid toegevoegd onder artikel 23 van het voorliggende ontwerp. Het is met name zowel voor de elitesporter als voor andere betrokken partijen van het allergrootste belang om duidelijkheid te hebben over het al dan niet toepasselijk zijn van de verplichtingen inzake verblijfsgegevens.

Vandaar dat de NADO verplicht is om de elitesporters die verblijfsgegevens dienen mede te delen daarvan in kennis te stellen.

Daarnaast is ook bepaald dat de sportverenigingen de elitesporters (alook de NADO) op de hoogte moeten brengen van hun kwalificatie als elitesporter. Deze mededeling vanwege de sportverenigingen is – anders dan voor de toepasselijkheid van de regeling inzake verblijfsgegevens – echter niet constitutief. Dit betekent dat bij niet of gebrekkige mededeling vanuit de sportverenigingen, dit de betrokken sporters niet ontslaat van hun kwalificatie en verplichtingen als elitesporter en de hieraan gekoppelde rechtsgevolgen (o.m. de bevoegdheid van de sportverenigingen voor de tuchtprocedure, met uitsluiting van de Disciplinaire Commissie).

Artikel 2, 11°, definieert de ‘niet-elitesporter’ als de sporter die geen elitesporter is. Het betreft de groep van (voornamelijk recreatieve) sporters die doorheen deze memorie van toelichting eveneens als ‘breedtesporters’ worden aangeduid. Evenwel wordt voor de doeleinden van het decreet de voorkeur gegeven aan de term ‘niet-elitesporter’ i.p.v. ‘breedtesporter’, teneinde voornamelijk (qua toepassingsgebied van de deelregelingen in het decreet) verwarring te vermijden tussen de elitesporters en de niet-elitesporters (breedtesporters).

Artikel 2, 12°, definieert de ‘nationale geregistreerde doelgroep’ als de groep elitesporters vermeld in artikel 21, §1, van het ontwerp (dit zijn de elitesporters uit categorie A) die door de NADO zijn aangewezen om onderworpen te worden aan de meest uitgebreide verplichtingen inzake verblijfsgegevens, in het kader van het controleprogramma van de NADO. Deze definitie werd opgenomen in het decreet om aan te duiden welke groep elitesporters valt binnen de reikwijdte van het begrip ‘Registered Testing Pool’ (geregistreerde doelgroep) dat wordt gehanteerd in de WADA-code.

Artikel 2, 13°, definieert de ‘nationale doelgroep’. Deze definitie omvat alle sporters die bepaalde verblijfsgegevens moeten opgeven voor de NADO.

Artikel 2, 14°, definieert de ‘internationale doelgroep’. Deze definitie is overgenomen uit artikel 1, 9°, van het nieuwe samenwerkingsakkoord betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport.

Artikel 2, 15°, neemt artikel 2, 11°, over van het decreet van 13 juli 2007. Net zoals in het decreet van 2007 is het ook thans de bedoeling om de verplichtingen die gelden voor ‘sportverenigingen’, te laten gelden voor alle relevante (niveaus van) sportorganisaties en structuren die vallen binnen het toepassingsgebied van de definitie.

Zo is het geenszins de bedoeling om de verantwoordelijkheden strikt te verdelen tussen bijvoorbeeld de sportclubs en de (nationale) sportfederaties. Evenwel, het feit dat een (nationale) federatie goed georganiseerd is en zelf de genoemde verplichtingen behoorlijk nakomt, kan er toe leiden dat ook de onder haar verantwoordelijkheid vallende sportclubs en andere geledingen zich aan de desbetreffende verplichtingen van het decreet conformeren. Voor de structuren die niet goed georganiseerd zijn, blijven *de facto* de verplichtingen berusten bij de laagste niveaus (bijvoorbeeld, de sportclubs), omdat zij zich dan niet via hun federatie van hun verplichtingen kunnen kwijten.

Artikel 2, 16°, bouwt verder op artikel 2, 12°, van het decreet van 13 juli 2007. De definitie verduidelijkt thans bijkomend dat enerzijds ook rechtspersonen kunnen gelden als bege-

leider, en dat anderzijds eveneens de ploegverantwoordelijken en de sportverenigingen als begeleider kunnen gelden.

Artikel 2, 17°, definieert ‘ploegverantwoordelijke’. Deze definitie baseert zich op artikel 1, 16°, van het nieuwe samenwerkingsakkoord betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport.

Artikel 2, 18°, definieert ‘verblijfsgegevens’ als de gegevens vermeld in artikel 21 van het ontwerp die betrekking hebben op de plaatsen waar de sporter zich bevindt. De draagwijdte en inhoud van deze verblijfsgegevens wordt per categorie van elitesporter gespecificeerd in het voornoemde artikel 21.

Artikel 2, 19°, definieert het ‘Anti-doping Administration and Management System, afgekort ADAMS’. Deze definitie is gebaseerd op de definitie van ‘ADAMS’ in de lijst met definities die als appendix 1 is toegevoegd aan de WADA-code. Het ADAMS-programma werd in 2005 als een pilootproject gelanceerd door het WADA, en wordt thans wereldwijd gebruikt door het merendeel van de verschillende nationale antidopingorganisaties.

Artikel 2, 20°, baseert zich op artikel 4, 1°, van het decreet van 13 juli 2007. De definitie werd echter aangepast om te verduidelijken dat thans ook het eventuele opstellen van het in artikel 15, §2, vermelde biologisch paspoort – ter vervanging van het systeem van de preventieve gezondheidscontroles – wordt geïntegreerd in de systematiek van de dopingcontroles.

Artikel 2, 21°, neemt artikel 4, 2°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 2, 22°, neemt artikel 4, 3°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 2, 23°, definieert de verboden lijst als de lijst met verboden stoffen en verboden methoden. Als dusdanig betreft het de lijst die gevoegd is als bijlage bij de internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport, gesloten in Parijs op 19 oktober 2005 door de Algemene Conferentie van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, en met inbegrip van de wijzigingen die krachtens deze internationale conventie worden aangebracht in de genoemde lijst met verboden stoffen en verboden methoden en die door het WADA worden gepubliceerd. Teneinde de rechtszekerheid ter zake ten volle te vrijwaren, wordt nu bijkomend ook voorzien dat die verboden lijst – telkens na wijziging ervan conform de Conventie – ook nog formeel wordt vastgesteld door de regering (die deze bevoegdheid desgevallend zal kunnen delegeren aan de minister).

Artikel 2, 24°, neemt artikel 4, 4°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 2, 25°, definieert ‘specifieke stof’ als elke verboden stof die als zodanig wordt beschreven in de verboden lijst. Deze definitie baseert zich qua methodiek op de definitie van ‘verboden stof’.

Artikel 2, 26°, definieert ‘niet-specifieke stof’ als elke verboden stof die geen specifieke stof is.

Artikel 2, 27°, neemt artikel 4, 5°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 2, 28°, definieert het begrip ‘aangifteverzuim’ als het verzuim van de sporter vermeld in artikel 21, §1, van het ontwerp (met name, de elitesporters uit categorie A) om juiste en volledige verblijfsgegevens te verstrekken. De definitie is gebaseerd op de definitie van het begrip ‘filing failure’ in de Internationale Standaard inzake dopingtests.

Artikel 2, 29°, definieert het begrip ‘gemiste dopingtest’ als het verzuim van de sporter vermeld in artikel 21, §1, van het ontwerp (met name, de elitesporters uit categorie A) om zich beschikbaar te stellen voor een dopingtest op de plaats en tijdstip die bepaald zijn in het tijdsbestek van 60 minuten dat is vastgelegd in zijn of haar aangifte van verblijfsgegevens voor de dag in kwestie. De definitie is gebaseerd op de definitie van het begrip ‘missed test’ in de Internationale Standaard inzake dopingtests.

Artikel 2, 30°, definieert het ‘Hof van Arbitrage voor Sport, afgekort TAS’ als het internationaal scheidsgerecht voor arbitrage van sportzaken. De definitie is gebaseerd op de definitie van ‘CAS’/‘TAS’ in de lijst met definities die als appendix 1 is toegevoegd aan de WADA-code.

Artikel 2, 31°, definieert het begrip ‘Antidopingorganisatie’ (afgekort ADO), teneinde voor de doeleinden van het voorliggende ontwerp alle organisaties die verantwoordelijk zijn voor het aannemen van regels inzake de implementatie van het proces van de dopingcontrole of voor de uitvoering van gelijk welk onderdeel van het proces van de dopingcontrole, onder een gezamenlijke noemer aan te kunnen duiden.

Artikel 2, 32°, definieert de ‘toestemming wegens therapeutische noodzaak’ (afgekort TTN). De definitie is afgeleid uit de bepalingen van de WADA-code (2009).

Artikel 2, 33°, definieert het begrip ‘TTN-commissie’ als zijnde de commissie van artsen, vermeld in artikel 10 van het ontwerp, die een TTN kan geven voor het gebruik van verboden stoffen of methoden.

Artikel 2, 34°, definieert het begrip ‘biologisch paspoort’. Deze definitie behelst een overname van de relevante elementen die ter zake zijn opgenomen onder punt 3.3 (Gedefinieerde termen eigen aan de internationale norm voor laboratoria) van de werkinstructies van november 2011 van het WADA inzake het biologisch paspoort voor sporters.

Artikel 2, 35°, definieert het begrip ‘marker’. Deze definitie is gebaseerd op de definitie die ter zake is opgenomen onder punt 3.3 (Gedefinieerde termen eigen aan de internationale norm voor laboratoria) van de werkinstructies van november 2011 van het WADA inzake het biologisch paspoort voor sporters.

Artikel 3

Artikel 3 definieert de dopingpraktijken. Het gaat om een implementatie van de WADA-begrippen inzake dopingpraktijken, vervat en nader gespecificeerd in artikel 2 van de WADA-code. De commentaren bij de WADA-code (2009) bevatten tevens verschillende voorbeelden betreffende elk van de dopingpraktijken.

Het ontworpen artikel steunt op artikel 3 van het decreet van 13 juli 2007. Wel werden de volgende aanpassingen gemaakt.

Zoals werd toegelicht op p. 22 en 33 van de memorie van toelichting van het decreet van 13 juli 2007,¹⁸ werd in artikel 3 van het decreet van 2007 “voor alle duidelijkheid” een zinsede opgenomen dat het gaat om de overtreding of de verschillende overtredingen van antidopingregels “onverminderd de bepalingen van de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van giftstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, psychotrope stoffen, ontsmettingsstoffen en antiseptica en van de stoffen die kunnen gebruikt worden

¹⁸ *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1217/1, p. 22, 33.

voor de illegale vervaardiging van verdovende middelen en psychotrope stoffen”. De decreetgever wenste daarmee haar bedoeling uit te drukken om geenszins afbreuk te doen aan de federale Drugwet van 24 februari 1921.

De Raad van State, afdeling Wetgeving (advies nr. 41.975/VR/3 van 20 februari 2007, paragraaf 23),¹⁹ was daarentegen evenwel van mening dat de verwijzing naar de wet van 24 februari 1921 beter werd weggelaten. De Raad stelde dat “nu de decreetgever geen bevoegdheid heeft ten aanzien van die wet, is het evident dat de regeling die thans in ontwerpvorm voorligt, geen afbreuk kan doen aan de toepassing ervan.”.

Teneinde op dit punt verdere mogelijke verwarring te vermijden, werd er daarom voor geopteerd om de voornoemde verwijzing weg te laten uit het voorliggende ontwerp – met dien verstande, dat de bedoeling behouden blijft om geenszins afbreuk te doen aan de federale Drugwet.

Artikel 3, 1°, van het ontwerp neemt artikel 3, 1°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 3, 2°, neemt artikel 3, 2°, over van het decreet van 13 juli 2007. Wel wordt verduidelijkt dat het gaat om het gebruik of poging tot gebruik ‘door een sporter’.

Artikel 3, 3°, neemt artikel 3, 3°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 3, 4°, steunt op artikel 3, 4°, van het decreet van 13 juli 2007. De bewoordingen van de ontworpen bepaling werden aangepast gelet op de gewijzigde regeling inzake de verblijfsgegevens.

Artikel 3, 5°, neemt artikel 3, 5°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 3, 6°, neemt artikel 3, 6°, over van het decreet van 13 juli 2007. Wat betreft het bezit van verboden methoden kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het bezit van de instrumenten die gebruikt worden bij zgn. bloeddoping (bloedzakjes, baxters, infusen enzovoort).

Artikel 3, 7°, neemt artikel 3, 7°, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 3, 8°, steunt op artikel 3, 8°, van het decreet van 13 juli 2007. De bewoordingen van de ontworpen bepaling werden aangepast om ze nauwer te laten aansluiten bij de bewoordingen van artikel 2.8 van de WADA-code (2009).

Artikel 4

Artikel 4 neemt artikel 5 van het decreet van 13 juli 2007 over, met toevoeging van de ploegverantwoordelijken en de controlelaboratoria als onderworpen aan het personeel toepassingsgebied van het decreet.

Artikel 5

Het eerste lid van artikel 5 steunt op het eerste lid van artikel 6 van het decreet van 13 juli 2007, waarbij deze bepaling in het licht van het voorliggende ontwerp wordt toegespitst op de preventie en de bestrijding van het dopinggebruik in de sport, door alle actoren.

De overige leden van artikel 5 strekken ertoe om artikel 18 van de WADA-code (2009), dat mede in uitvoering van de UNESCO-conventie een kader schept inzake dopingpreventie, te implementeren in de Vlaamse rechtsorde. Hierbij krijgt de regering de opdracht om de

¹⁹ Advies RvS, *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1217/1.

verplichting tot preventie van het dopinggebruik in de sport nader te preciseren, in overeenstemming met het genoemde artikel 18 van de WADA-code (2009). De kern van die verplichtingen wordt – gevolg gevend aan het advies van de Raad van State – echter alvast ook verduidelijkt in het ontwerp van decreet.

Artikel 6

Artikel 6 steunt op artikel 24 van het decreet van 13 juli 2007. De bewoordingen van de bepaling werden aangepast om te benadrukken dat elkeen zich dient te onthouden van dopingpraktijken.

Artikel 7

Artikel 7 strekt er vooreerst toe om het WADA decreetaal te erkennen, alsmede om formeel te benadrukken dat de bepalingen van het ontwerp werden opgesteld in overeenstemming met de Code en de Internationale Standaarden en dienen geïnterpreteerd te worden in overeenstemming met de Code en de Internationale Standaarden.

Deze bepaling bevestigt dat de Vlaamse Gemeenschap in alle aspecten van haar antidopingbeleid WADA-conform wenst te reguleren en te handelen, en zich zodoende op een bestendige basis wenst in te schrijven in de internationale harmonisatiebeweging inzake dopingbestrijding. Daarbij komt een ondubbelzinnige verwijzing naar de voornaamste instrumenten van het WADA, namelijk de Code en de door het WADA uitgevaardigde Internationale Standaarden, als zijnde de belangrijkste interpretatie-instrumenten voor het begrippenkader van dit ontwerp.

Vervolgens benadrukt artikel 7 dat de maatregelen inzake de bestrijding van dopingpraktijken die de regering neemt, in overeenstemming dienen te zijn met de Code en de Internationale Standaarden. Deze bepaling vervangt artikel 24bis van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 8

Artikel 8 geeft een delegatie aan de regering om bewijsregels te bepalen voor de vaststelling van dopingpraktijken. Deze delegatie kadert in artikel 3.1 van de WADA-code (2009), waarin bewijslastregels worden vastgesteld voor de doeleinden van de Code.

Artikel 9

Artikel 9 bepaalt dat de regering de lijst met verboden stoffen en verboden methoden vast stelt. Op te merken dient dat de regering hierbij steeds gebonden blijft door de UNESCO-conventie, aangezien de lijst van verboden stoffen en methoden integraal deel uitmaakt van het Verdrag. Omwille van de rechtszekerheid is er voor geopteerd om de lijst formeel te laten vaststellen door de regering, waarbij zij deze bevoegdheid desgevallend kan delegeren aan de minister.

Artikel 10

Artikel 10 legt de basis voor een systeem van toestemming tot rechtmatig gebruik van een verboden stof of een verboden methode wegens therapeutische noodzaak.

Dergelijke toestemming steunt op de beginselen van de WADA-code en de Internationale Standaard inzake toestemming tot regelmatig gebruik van een verboden stof wegens therapeutische noodzaak, die overeenkomstig artikel 4 van de UNESCO-conventie (als annex II) integraal deel uitmaakt van de conventie.

De toestemming zal worden verleend op basis van een beslissing van een commissie van artsen (de zgn. TTN-commissie), die deskundig zijn op het terrein van dopingbestrijding en medisch verantwoord sporten. De uiteindelijke beslissing zal worden genomen, naargelang het geval, in het kader van de administratie van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap, dan wel in het kader van de daartoe door de sportverenigingen ingestelde procedures. Vandaar dat het bovenvermelde artikel voorziet dat de commissie van artsen (TTN-commissie) enerzijds kan worden opgericht en anderzijds kan worden erkend door de regering.

De detailregeling voor de toestemming wegens therapeutische noodzaak zal op het niveau van het uitvoeringsbesluit moeten worden voorzien. Hierbij zullen de principes van artikel 4.4. van de WADA-code en de Internationale Standaard inzake toestemming tot regelmatig gebruik van een verboden stof wegens therapeutische noodzaak in acht genomen worden. Wat betreft de verwerking, in deze context, van persoonsgegevens van sporters die de gezondheid betreffen, dient te worden opgemerkt dat deze verwerking noodzakelijk is om redenen van een zwaarwegend algemeen belang, met name de algemene volksgezondheid en de preventie en bestrijding van doping in sport, zoals bepaald door dit ontwerp.

Tevens worden in artikel 10 de volgende basisprincipes vastgelegd inzake het mogelijk beroep tegen een beslissing betreffende het rechtmatig gebruik van een verboden stof of een verboden methode wegens therapeutische noodzaak:

- tegen een beslissing tot weigering of tegen het gebrek aan een beslissing binnen een redelijke termijn van de commissie van artsen (TTN-commissie) kan door de sporter (zowel in het geval van breedtesporters als elitesporters) een verzoek tot heroverweging ingesteld worden bij diezelfde commissie in een andere samenstelling;
- er werd geadviseerd voor een dergelijk verzoek tot heroverweging bij de commissie van artsen (TTN-commissie), eerder dan voor een beroep bij een disciplinair orgaan, gelet op de technisch-medische aard van de materie;
- daarnaast kunnen elitesporters een beslissing tot weigering of het gebrek aan een beslissing binnen een redelijke termijn ook aanvechten bij het WADA, die de beslissing kan hervormen. De uitspraak van het WADA over deze betwisting kan enkel aangevochten worden door de elitesporter of de NADO bij het TAS;
- het WADA kan de beslissing tot toestemming tot rechtmatig gebruik van een verboden stof of een verboden methode aan een elitesporter ook op eigen initiatief herzien.

Deze bepalingen beogen een implementatie van artikel 4.4 ('Therapeutic Use') en 13.4 ('Appeals from Decisions Granting or Denying a Therapeutic Use Exemption') van de WADA-code (2009). Het laatstgenoemde artikel wordt in artikel 23.2 van de Code uitdrukkelijk aangemerkt als één van de artikelen waarvan de bepalingen zonder essentiële wijzigingen moeten worden omgezet door de ondertekenaars van de Code.

Artikel 11

Artikel 11 steunt op de artikelen 9, 2°, en 13 van het decreet van 13 juli 2007, maar voegt hieraan toe dat de geviseerde statutaire, reglementaire of contractuele bepalingen in overeenstemming dienen te zijn met het voorliggende ontwerp, de Code en de Internationale Standaarden en de antidopingregels van de internationale sportfederaties waartoe de sportverenigingen behoren.

De toevoeging van ‘de antidopingregels van de internationale sportfederaties waartoe de sportverenigingen behoren’ tot de bovennoemde opsomming, dringt zich op vanuit artikel 20.3 van de WADA-code (2009), dat de internationale sportfederaties ondermeer verplicht:

- om antidopingregels aan te nemen en te implementeren in overeenstemming met de Code;
- om haar leden te verplichten om hun regels te conformeren aan de Code;
- om alle sporters en begeleiders die wensen deel te nemen aan een sportactiviteit die georganiseerd wordt door de internationale federatie of één van haar leden, te verplichten om de voornoemde WADA-conforme antidopingregels te aanvaarden als een deelnemingsvoorwaarde.

De decreetgever erkent dat het opstellen van Code-conforme regels potentieel een last kan zijn voor kleinere sportverenigingen die werken op vrijwillige basis. Deze verenigingen zijn evenwel vrij om het uitwerken van hun regels te delegeren aan een gemeenschappelijk orgaan dat over de organisatie beschikt om dergelijke regels uit te werken.

De NADO zal tevens modelregels uitwerken die door de sportverenigingen gebruikt kunnen worden bij het uitwerken van (al dan niet gemeenschappelijke) regels.

Artikel 12

Artikel 12 steunt op artikel 12 van het decreet van 13 juli 2007. Wel wordt de kennisgeving vermeld in punt 1°, vanuit een praktisch oogpunt, beperkt tot alle geplande wedstrijden (in plaats van alle geplande sportactiviteits en georganiseerde voorbereidingen). De kennisgeving van georganiseerde voorbereidingen is hoe dan ook steeds dode letter gebleven en wordt als zodanig niet nodig geacht.

Tevens werd er aan het ontworpen artikel een punt 3° toegevoegd, dat bepaalt dat de identificatie- en contactgegevens van alle sporters die deelnemen aan wedstrijden moeten worden geregistreerd door de sportverenigingen aan de hand van een passend identiteitsbewijs. Dit om paal en perk te stellen aan de praktijk waarbij sporters die opgeroepen worden voor dopingcontrole, niet opdagen en niet gesanctioneerd kunnen worden omdat hun adres of ware identiteit niet gekend is door de organisator.

Artikel 13

Artikel 13 steunt op artikel 14 van het decreet van 13 juli 2007. Hieraan werden de volgende twee bepalingen toegevoegd.

Eenzijds wordt in het tweede lid van artikel 13 van het ontwerp bepaald dat thans de sportverenigingen verplicht zijn om de elitesporters die onder hun verantwoordelijkheid vallen, na overleg met de NADO, op de hoogte te brengen van hun kwalificatie als elitesporter. Voorheen werd deze kennisgeving van de kwalificatie als elitesporter geregeld overeenkomstig de artikelen 28, §4, en 34, §2, van het decreet van 2007 – op grond waarvan de administratie belast was met de kennisgeving, en de elitesporters vervolgens hun kwalificatie als elitesporter konden aanvechten bij de disciplinaire commissie. Gelet op de beoogde bestending van de vrijheid van vereniging in het voorliggende ontwerp, werd ervoor geopteerd om de voornoemde regeling uit het decreet van 2007 niet over te nemen. Wel werd voorzien in een overleg met de NADO teneinde de sportverenigingen bij te staan bij de verschillende kwalificatievragen.

Evenwel dient benadrukt te worden dat de mededeling door de sportverenigingen op zich geen constitutieve vereiste is om als elitesporter onder de verplichtingen van het decreet (andere dan die inzake verblijfsgegevens – zie hierover artikel 23 en de specifieke kennisgevingsregeling aldaar) te vallen. De (niet-)mededeling ontslaat de individuele sporter dus niet van de eigen verplichting om na te gaan of hij kwalificeert als een elitesporter of niet. Ze is derhalve niet constitutief van aard, maar heeft een louter informatieve waarde.

Indien de elitesporters thans hun kwalificatie als elitesporter door hun sportvereniging wensen te betwisten, zullen zij zich – vermits dit een betwisting betreft omtrent een handeling van een privaatrechtelijke rechtspersoon – dienen te richten aan de in artikel 144 van de Grondwet bedoelde hoven en rechtbanken van de Rechterlijke Macht.

Ten slotte wordt – met oog op de bescherming van de privacy van de betrokken elitesporters – in het vierde lid van artikel 13 bepaald dat de verkregen persoonsgegevens door de NADO strikt vertrouwelijk worden behandeld, en alleen mogen worden gebruikt om dopingcontroles te plannen, te coördineren en uit te voeren, en door de NADO enkel kunnen worden doorgegeven aan de andere ADO's.

Artikel 14

Artikel 14 steunt op punt 5 van het eerste lid, alsmede op het derde, vierde, zesde en zevende lid van artikel 7 van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 14 geeft uitvoering aan artikel 16, g, van de UNESCO-conventie en artikel 15.4 van de WADA-code (2009). Het laatstgenoemde artikel wordt in artikel 23.2 van de Code uitdrukkelijk aangemerkt als één van de artikelen waarvan de bepalingen zonder essentiële wijzigingen moeten worden omgezet door de ondertekenaars van de Code. Meer bepaald, stelt artikel 15.4.1 van de WADA-code dat de ondertekenaars van de Code elkaars finale beslissingen en uitspraken dienen te erkennen en te respecteren (voor zover deze beslissingen en uitspraken werden genomen door een bevoegde partij).

Eenzijds zijn krachtens het ontworpen artikel 14 de sportverenigingen verplicht om de disciplinaire maatregelen, die door de diverse bevoegde organen werden opgelegd aan de elitesporters en breedtesporters (niet-elitesporters), te doen naleven door de betrokken sporters.

Anderzijds zijn de sportverenigingen eveneens verplicht om aan de NADO de maatregelen mede te delen die, overeenkomstig dit ontwerp of de Code en de Internationale Standaarden, zijn opgelegd aan een van hun leden wegens dopingpraktijken gepleegd buiten de territoriale bevoegdheidsomschrijving van de Vlaamse Gemeenschap – meer bepaald, met het oog op het erkennen en het toezicht houden op de naleving ervan door de Vlaamse Gemeenschap.

Daartoe wordt ook aan de regering een delegatie gegeven om een procedure in te stellen voor de onderlinge mededeling, op nationaal en internationaal vlak, van de tuchtbeslissingen en voorlopige maatregelen aangaande dopingpraktijken.

Artikel 15

Artikel 15 steunt op artikel 26 van het decreet van 13 juli 2007. In de eerste paragraaf van het ontworpen artikel wordt bijkomend verduidelijkt dat het gegeven dat 'op elk moment' dopingcontroles kunnen worden uitgevoerd, mede impliceert dat er zowel binnen als buiten wedstrijdverband kan worden gecontroleerd. De woorden 'alle sporters' omvatten ook degenen aan wie een voorlopige schorsing of periode van uitsluiting werd opgelegd.

Tevens wordt in de tweede paragraaf van het ontworpen artikel bepaald dat een dopingcontrole zowel het direct opsporen van een verboden stof tot doel kan hebben, als het indirect opsporen van een verboden stof via de effecten ervan op het lichaam – met name, door middel van het opstellen van het biologisch paspoort van de sporter. De bepalingen in het ontwerp betreffende het opstellen van het biologisch paspoort hebben tot doel de longitudinale opvolging van de medische gegevens en waarden van een sporter te integreren in de systematiek van de dopingcontroles. Met name vergemakkelijkt een regelmatige en veelvuldige controle van fysiologische gegevens de indirecte opsporing van verboden stoffen en methodes. Om een systematisch en krachtig longitudinaal controleprogramma in te stellen moet de lijst van relevante en significante variabelen voor een bepaalde soort stof worden opgesteld en regelmatig worden gecontroleerd bij de betrokken sporter. De afname en controle van waarden die overeenstemmen met deze vastgestelde variabelen zal een persoonlijk en longitudinaal profiel vormen. Deze profielen vormen de steunpilaren van het biologisch paspoort van de sporter, waarbij de sporter zijn eigen referentie wordt.

Artikel 16

Artikel 16 steunt op artikel 31 van het decreet van 13 juli 2007. De bewoordingen van de ontworpen bepaling werden op enkele punten aangepast aan de gewijzigde terminologie van voorliggend decreet.

Artikel 17

Artikel 17 neemt artikel 27 over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 18

Artikel 18 steunt op artikel 29 van het decreet van 13 juli 2007. In het ontworpen artikel wordt – net zoals elders in het decreet – de term ‘erkende controledeskundige’ vervangen door de term ‘chaperon’. De term ‘chaperon’ werd ontleend aan de terminologie van de Internationale Standaard inzake dopingcontroles, en is als zodanig ingeburgerd in het werkveld.

Artikel 19

Artikel 19 neemt artikel 30 van het decreet van 13 juli 2007 over, met toevoeging in het eerste lid van de eerste paragraaf van een punt 7°, dat er toe strekt om te verduidelijken dat de erkende controleartsen en chaperons tevens bevoegd zijn om toezicht te houden op de sporter tijdens het nemen van monsters van diens lichaam vanaf de oproeping tot en met de monsterneming. Deze bepaling werd toegevoegd om te vermijden dat een sporter zou betrachten om zich op basis van voorwendselen te onttrekken aan de aandacht van de erkende controleartsen en/of chaperons, teneinde de dopingcontrole te vervalsen of te ontlopen.

In het tweede lid van de eerste paragraaf, wordt toegevoegd dat de chaperons enkel kunnen optreden in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de erkende controlearts. Deze laatste heeft immers de eindverantwoordelijkheid inzake de dopingcontrole.

In de vijfde paragraaf wordt de term ‘proces-verbaal’ vervangen door de thans gangbare term ‘dopingcontroleformulier’. Tevens strekt deze paragraaf er toe om de bestaande regeling administratief te vereenvoudigen en te actualiseren in het licht van de gegroeide praktijk. Een voorbeeld van de ‘andere onregelmatigheden’ die, naast dopingpraktijken, kunnen worden vastgesteld in het dopingcontroleformulier, is de vaststelling van het uiten van bedreigingen of geweld ten aanzien van de erkende controlearts of chaperons, of de vaststelling van relevante verbale uitingen en verklaringen van de sporter in de context van

de dopingcontrole, bijvoorbeeld aangaande dopinggebruik of verhandeling van verboden stoffen.

Artikel 20

De artikelen 20 tot en met 23 regelen de mededeling van verblijfsgegevens door de elitesporter, die voortvloeit uit de bepalingen van de WADA-code (2009) (de zgn. 'whereabouts'-regeling). Alleen bepaalde categorieën van elitesporters hebben een verplichting tot mededeling van verblijfsgegevens. Breedtesporters (niet-elitesporters) hebben deze verplichting in beginsel niet.

Centraal in deze aangelegenheid staat vanzelfsprekend de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken sporter. De verplichting tot mededeling van verblijfsgegevens dringt binnen in de privacy van de sporter en, in voorkomend geval, zijn omgeving. Nochtans wordt deze maatregel absoluut noodzakelijk geacht binnen de sportwereld om aan effectieve dopingbestrijding te doen. Zo veronderstellen dopingcontroles buiten wedstrijdverband een zeker verrassingseffect, of een onaangekondigd karakter, doch zij dienen anderzijds ook effectief plaats te kunnen hebben, en zijn dus niet ontdaan van een planmatig karakter. Het beschikbaar zijn volgens aangegeven verblijfsgegevens heeft tevens een ontradende invloed ten aanzien van het manipuleren van (mogelijke) dopingcontroles.

De waarborgen in verband met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, moeten uiteraard worden nageleefd. Tevens is het de bedoeling dat ook waar het ontwerp een delegatie verleent aan de regering met betrekking tot de verschillende aspecten van gegevensverwerking, de besluiten van de regering die een invloed kunnen hebben op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ter advies worden voorgelegd aan de in artikel 29 van de voornoemde wet bedoelde Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

De verplichting tot mededeling van verblijfsgegevens slaat eveneens op de beschikbaarheid van de sporter voor controles met oog op het opstellen van het in artikel 15, §2, van het ontwerp bedoelde biologisch paspoort van de sporter. Dergelijke controles dienen, net zoals het directe opsporen van een verboden stof middels een controle, onaangekondigd te gebeuren, en, in voorkomend geval, buiten wedstrijdverband. Dit is een noodzakelijke vereiste om elke vorm van manipulatie te vermijden, en tevens omdat over de gezondheid van de sporter continu toezicht moet kunnen gehouden worden. Met de op deze wijze bekomen gegevens kan dan veel gericht aan eigenlijke dopingcontroles worden gedaan. Het opstellen van een biologisch paspoort verleent derhalve een belangrijke toegevoegde waarde aan de systematiek van een dopingcontrolesysteem. In die zin creëert men geen nieuwe belasting of verplichting ten aanzien van de betrokken sporters.

Rekening houdende met de bovenvermelde finaliteit, namelijk de effectieve bestrijding van dopinggebruik in de sport, beoogt het voorliggende artikel een nieuw evenwicht te bereiken tussen de opgelegde verplichtingen inzake de mededeling van verblijfsgegevens en de rechtsbescherming van de betrokken elitesporters.

Zoals tevens reeds omstandig werd uiteengezet in het algemene deel van deze memorie van toelichting, worden de elitesporters thans – met oog op een praktijkgerichte verfijning van de proportionaliteit van de regeling, alsmede in de lijn van het nieuwe samenwerkingsakkoord – op basis van een risicoanalyse in artikel 20 van het ontwerp ingedeeld in vier categorieën: A, B, C en D. Alleen de elitesporters van categorie A zullen vervolgens in artikel 21 van het ontwerp, zoals voorheen alle elitesporters, in beginsel onderworpen worden aan de volledige lokalisatieverplichting van de WADA-code, met inbegrip van de mogelijke sancties in het geval van een gemiste controle of aangifteverzuim. Zoals reeds werd aangetoond in de algemene toelichting, vloeit de logica van het gebruik van gedifferentieerde

doelgroepen inzake de verplichting om verblijfsgegevens mee te delen, mede voort uit artikel 11.1.6 van de Internationale Standaarden voor dopingtests van de WADA (2009).

Zodoende wordt in artikel 20 bepaald dat voor de toepassing van het hoofdstuk ‘verblijfsgegevens’ van dit decreet de elitesporters door de NADO worden ingedeeld in de categorieën A, B, C of D volgens een lijst van sportdisciplines die door de regering worden vastgelegd in een uitvoeringsbesluit, aan de hand van de navolgende criteria:

1° categorie A: deze groep bestaat vooreerst uit elitesporters die een dopinggevoelige individuele Olympische discipline beoefenen en meestal niet op een gemakkelijk lokaliseerbare plaats trainen en uit elitesporters die triatlon, duatlon of veldrijden beoefenen.

Thans kan in die optiek bijvoorbeeld worden gedacht aan de beoefenaars (elitesporters) van de volgende sporten:

- atletiek – lange afstand (3000 m en meer);
- biatlon;
- triatlon;
- duatlon;
- veldrijden;
- skiën – langlaufen;
- skiën – noordse combinatie;
- wielersport – baanwielrennen;
- wielersport – BMX;
- wielersport – mountainbike;
- wielersport – wegwielrennen.

De reden waarom de beoefenaars van triatlon, duatlon en veldrijden in het decreet expliciet worden ondergebracht in categorie A, is dat deze sporten (of bepaalde subdisciplines ervan) thans niet gelden als een individuele Olympische discipline.

Tevens worden dezelfde verplichtingen inzake verblijfsgegevens die gelden voor sporters van categorie A (doch telkens voor een beperkte periode), overeenkomstig de bepalingen van artikel 21, ook aan de volgende sporters opgelegd:

- de elitesporters van de categorieën B en C die de met hun categorie overeenstemmende verplichtingen op vlak van de verblijfsgegevens niet zijn nagekomen.
Voor hen geldt het strengere regime van categorie A als een tijdelijke sanctie, mede ten einde de waakzaamheid t.a.v. deze sporters tijdelijk te verhogen;
- de elitesporters van de categorieën A, B, C en D aan wie periodes van uitsluiting zijn opgelegd wegens het plegen van een dopingpraktijk.

Het naleven van deze verplichting om hun verblijfsgegevens door te geven overeenkomstig de verplichtingen van categorie A is een voorwaarde voor het terugkrijgen van het recht om, na de toepasselijke periode van uitsluiting, opnieuw aan enige sportactiviteit deel te mogen nemen. Deze verplichting, die er toe strekt om de reclassering van de gesanctioneerde elitesporter te monitoren, betreft een implementatie van artikel 10.10 en 10.11 van de WADA-code (2009). Deze laatstgenoemde bepalingen worden in artikel 23.2 van de Code uitdrukkelijk aangemerkt als artikelen waarvan de bepalingen zonder essentiële wijzigingen moeten worden omgezet door de ondertekenaars van de Code.

Indien een elitesporter aan wie een periode van uitsluiting is opgelegd zich terugtrekt uit de sport maar later toch weer aan de sport wil gaan deelnemen, kan hij pas weer deelnamegerechtigd worden nadat hij de NADO, de bevoegde sportvereniging, de be-

voegde internationale sportfederatie en het WADA daarvan op de hoogte heeft gebracht en nadat hij gedurende een periode, die aanvangt na die mededeling en die gelijk is aan de nog resterende periode van uitsluiting op het moment dat de sporter zich terugtrok, zijn verblijfsgegevens heeft medegedeeld zoals elitesporters van categorie A. Deze verplichting betreft eveneens een implementatie van artikel 10.11 van de WADA-code (2009);

- de elitesporters en, op verzoek van de bevoegde sportvereniging, de niet-elitesporters van wie de prestaties er plots en opmerkelijk op vooruitgaan, of tegen wie ernstige aanwijzingen van een dopingpraktijk bestaan.

Deze laatste bepaling moet het mogelijk maken om de verplichting tot mededeling van verblijfsgegevens volgens categorie A bijvoorbeeld tijdelijk toe te passen op individuele elitesporters en niet-elitesporters wiens sportprestaties een plotse en belangrijke verbetering vertonen, of tegen wie het vermoeden rijst dat zij zich bewust onttrekken aan dopingcontroles, of op wie ernstige verdenkingen van dopingpraktijken rusten. De mogelijkheid om ten aanzien van een dergelijke beperkte groep van sporters de verplichting tot mededeling van verblijfsgegevens uit te breiden, beantwoordt aan legitieme doelstellingen van dopingbestrijding. Vermits deze bepaling een afwijking inhoudt op de algemene systematiek van de indeling in categorieën, dient zij voldoende strikt te worden geïnterpreteerd.

Ten aanzien van de niet-elitesporters, voor wie het meedelen van verblijfsgegevens in principe een beduidend grotere belasting inhoudt in verhouding tot het relatieve gewicht van hun sportieve activiteiten, geldt daarbij het ‘verzoek van de bevoegde sportvereniging’ als een extra voorwaarde voor opname in categorie A. Er kan immers worden aangenomen dat deze sportverenigingen in eerste instantie het beste geplaatst zullen zijn om de ernstige indicaties van dopinggebruik door niet-elitesporters op te merken en te evalueren.

Verder betreft het een tijdelijke maatregel en is de maatregel niet automatisch van toepassing maar enkel indien de NADO hiertoe besluit. De NADO zal hierbij de nodige voorzichtigheid en terughoudendheid aan de dag moeten leggen en is vanzelfsprekend onderworpen aan een uitdrukkelijk motiveringsplicht. In antwoord op de opmerking van de Raad van State ter zake, kan dan ook worden besloten dat deze maatregel proportioneel kan worden geacht in verhouding tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, aangezien er strenge voorwaarden voor de toepassing ervan gelden.

2° categorie B: deze groep bestaat vooreerst uit elitesporters die een dopinggevoelige individuele Olympische discipline beoefenen en regelmatig op een gemakkelijk lokaliseerbare plaats trainen.

Thans kan in die optiek bijvoorbeeld worden gedacht aan de beoefenaars (elitesporters) van de volgende sporten:

- atletiek – alles behalve lange afstand (3000 m en meer);
- badminton;
- beachvolleybal;
- bobsleeën;
- boksen;
- gewichtheffen;
- artistieke gymnastiek;
- judo;
- kano – slalom kano – sprint;
- moderne vijfkamp;
- rodelen;

- roeien;
- schaatsen – kunstschaatsen;
- schaatsen – shorttrack;
- schaatsen – snelschaatsen;
- schermen;
- skeleton;
- alpineskiën;
- skiën – freestyle;
- skiën – snowboard;
- taekwondo;
- tafeltennis;
- tennis;
- watersport – zwemmen;
- worstelen;
- zeilen.

Analoog aan wat geldt voor categorie A, kunnen aan de verplichtingen die gelden voor de categorie B, overeenkomstig de bepalingen van artikel 21, ook elitesporters van categorie C worden onderworpen indien zij de met hun categorie overeenstemmende verplichtingen op vlak van de verblijfsgegevens niet zijn nagekomen.

3° categorie C: deze groep bestaat uit elitesporters die een Olympische ploegdiscipline beoefenen.

Categorie C betreft aldus de Olympische ploegsporten, waarvoor ‘collectieve verplichtingen’ voorzien zijn.

Thans kan in die optiek bijvoorbeeld worden gedacht aan de beoefenaars (elitesporters) van de volgende sporten:

- basketbal;
- handbal;
- hockey;
- ijshockey;
- voetbal;
- volleybal;
- waterpolo.

4° categorie D: deze groep bestaat uit elitesporters die een Olympische discipline beoefenen waarvoor geen verblijfsgegevens doorgegeven moeten worden.

Het betreft logisch gezien de beoefenaars (elitesporters) van de overige Olympische sporten die niet gelden als sporten van categorie A, B of C.

De indeling die door de regering op basis van de bovengeschetste criteria zal moeten worden gemaakt, is uiteraard geen statisch gegeven. Ze zal, met toepassing van de door het decreet bepaalde criteria, regelmatig geëvalueerd dienen te worden in functie van de evoluties op het vlak van dopingbestrijding.

Daarbij zal de regering tevens rekening dienen te houden met de beoogde implementatie van het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport. Met name werd de bovenbeschreven systematiek van indeling van de elitesporters in categorieën ook opgenomen in artikel 3 van het nieuwe samenwerkingsakkoord. In artikel 3, §5, van het nieuwe samenwerkingsakkoord wordt daarenboven bepaald dat een lijst van sportdisciplines met een indeling van deze disciplines in de categorieën A, B, C en D als bijlage wordt toege-

voegd aan het samenwerkingsakkoord. Het samenwerkingsakkoord stipuleert verder dat de genoemde lijst kan worden gewijzigd door de regeringen van de deelstaten en het College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, op gemotiveerd advies van een door het samenwerkingsakkoord ingestelde coördinatieraad.

De lijst van sportdisciplines die door de regering moet worden opgesteld, zal dus in praktijk allicht een overname beogen van de lijst die als bijlage wordt toegevoegd aan het samenwerkingsakkoord, en die nadien in onderling overleg tussen de deelstaten (volgens de criteria van A, B en C) kan worden gewijzigd – met name op gemotiveerd advies van de door het samenwerkingsakkoord ingestelde coördinatieraad.

Artikel 21

In artikel 21 worden vervolgens voor elk van de categorieën A, B en C van de elitesporters de verplichtingen bepaald die moeten worden nageleefd inzake de mededeling van verblijfsgegevens.

- Opzet is dat de elitesporters van categorie A alle rechten en plichten op het vlak van verblijfsgegevens hebben vermeld in de Internationale Standaarden (§1).

Gevolgd aan de opmerking van de Raad van State ter zake, werd het ontwerp wel aangevuld met een overzicht van de belangrijkste gegevens die aldus (conform de internationale standaarden) verschaft moeten worden. Op grond van artikel 22, §3, zal de regering de rechten en verplichtingen inzake die mee te delen verblijfsgegevens nader kunnen preciseren.

Zoals reeds aangehaald, is de verfijning van de regeling betreffende de mededeling van verblijfsgegevens een van de belangrijkste principiële vernieuwingen van het decreet. Deze bepaling komt tegemoet aan de vereiste om duidelijke en actuele verblijfsgegevens te verstrekken met het oog op het uitvoeren van dopingcontroles. Enkel deze groep is aldus in beginsel gehouden tot de verplichtingen die totnogtoe door het decreet van 13 juli 2007 werden opgelegd aan alle elitesporters. Deze groep zou thans middels het huidige ontwerp teruggebracht worden van bijna 700 (onder het decreet van 2007) naar 170 elitesporters. Dit laatste aantal is (proportioneel gezien) vergelijkbaar met de ons omringende landen.

- De elitesporters van categorie B zijn, naast hun identificatie- en contactgegevens, verplicht het uur en de locatie van alle competities en trainingen door te geven, alsook hun verblijfplaats voor de dagen zonder competitie of training (§2).

Anders dan bij de groep van categorie A zal men hen dus niet vragen om een dagelijks tijdschema in te dienen (men kan hen immers gemakkelijker controleren op de plaats waar ze trainen).

- De ploegverantwoordelijke van de elitesporters van categorie C is verplicht om alle ploegactiviteiten door te geven, waaronder wedstrijden en trainingen, alsook de geactualiseerde spelerslijst, met vermelding van de identiteitsgegevens en de gewoonlijke verblijfplaats van de spelers en zichzelf (§3).

Die ‘gewoonlijke verblijfplaats’ verschilt in zoverre van de ‘verblijfplaats’ die moet worden opgegeven door de elitesporters van categorie B, dat men niet van de ploegverantwoordelijke kan eisen dat hij van elk van zijn spelers weet op welke plaats deze daadwerkelijk op elke gegeven dag verblijft. Hij moet dus de ‘gewoonlijke’ verblijfplaats vermelden. Dat houdt bijvoorbeeld in dat wanneer de elitesporter met vakantie is, diens ‘gewoonlijke verblijfplaats’ niet wijzigt.

Ten aanzien van elitesporters aan wie geen periode van uitsluiting is opgelegd en die zich terugtrekken uit de sport, doch later toch weer aan de sport willen gaan deelnemen, wordt

de voorwaarde opgelegd dat zij pas weer deelnamegerechtigd worden nadat zij de NADO, de bevoegde sportvereniging, de bevoegde internationale sportfederatie en het WADA daarvan op de hoogte hebben gebracht en nadat zij gedurende een periode zoals bepaald door de bevoegde internationale sportfederatie hun verblijfsgegevens hebben medegedeeld overeenkomstig de categorie waartoe zij behoorden op het moment van terugtrekking. Deze verplichting betreft eveneens een implementatie van artikel 5.3 van de WADA-code (2009).

Voor de overige toelichting omtrent dit artikel, wordt verwezen naar de toelichting aangaande artikel 20 – waarin de samenhang tussen artikel 20 en 21 wordt geduid – alsmede naar de algemene toelichting, waarin de onderliggende ratio van de gediversifieerde verplichtingen worden toegelicht.

Artikel 22

Artikel 22 steunt op de eerste, tweede en derde paragraaf van artikel 28 van het decreet van 13 juli 2007.

Overeenkomstig de eerste paragraaf zijn al de elitesporters die onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap vallen, verplicht om middels ADAMS – of in uitzonderlijke gevallen, wanneer bijvoorbeeld de toegang tot ADAMS verhinderd is, middels e-mail of sms – verblijfsgegevens door te geven aan de NADO. In de tweede paragraaf wordt bepaald dat elke elitesporter verplicht is, behoudens overmacht, om zich volgens de door hem of haar aangegeven verblijfsgegevens beschikbaar te houden voor één of meer dopingcontroles. Onder overmacht wordt onder meer verstaan de situatie waarbij de sporter het voorwerp is van een ernstig ongeval waardoor de sporter niet meer in staat is om zich op de aangegeven plaats te bevinden en evenmin om de NADO alsnog van enige wijziging daaromtrent te verwittigen.

Verder wordt in de derde paragraaf aan de regering opgedragen de rechten en verplichtingen van de elitesporters en de voorwaarden voor verwerking van de verblijfsgegevens nader te preciseren. De bedoeling hierbij is dat de regering rekening houdt met de persoonlijke levenssfeer van de sporter en zijn omgeving.

Omwille van de privacybescherming worden de categorieën van ontvangers expliciet in het uitvoeringsbesluit aangeduid. Met name kan een eventuele doorgifte van de gegevens enkel aan de overige ADO's – waarbij in hoofdzaak wordt gedacht aan het WADA, aan de betrokken internationale sportfederaties en aan andere NADO's.

Artikel 23

Zoals ook reeds aangehaald in de algemene toelichting bij het ontwerp, wordt in artikel 23 een element van rechtszekerheid opgenomen. Met name gelden de verplichtingen, vermeld in het hoofdstuk inzake de verblijfsgegevens, pas vanaf het moment dat de NADO aan de betrokken sporter mededeelt dat de verplichting om zijn verblijfsgegevens mee te delen of te laten medelen aanvangt. In het geval dat de sporter zijn onderworpenheid aan de in dit hoofdstuk vermelde verplichtingen betwist, kan hij op elk moment een verzoek tot heroverweging indienen bij de NADO, die in overleg met de bevoegde sportvereniging binnen de 14 dagen een beslissing hieromtrent zal nemen. Het verzoek tot heroverweging heeft evenwel geen schorsende werking – mede teneinde te verhinderen dat het verzoek zou worden ingesteld om de enkele reden om gedurende de periode van het beroep te ontsnappen aan de verplichting om verblijfsgegevens mee te delen.

Artikel 24

Artikel 24 legt de voorlopige schorsing en disciplinaire afhandeling van dopingpraktijken van elitesporters volledig in handen van de sportverenigingen.

Daarmee legt dit artikel de grondslag voor één van de basisopties uit het voorliggende ontwerp van decreet. In beginsel geldt hier de vrijheid van vereniging, waarbij elke vereniging verantwoordelijkheid blijft dragen voor zijn leden. Dit betekent dat het decreet niet oplegt hoe de sportvereniging in concreto zijn disciplinaire procedure voor hun elitesporters organiseert. Zo kunnen sportverenigingen ook beslissen om hun elitesporters op disciplinair vlak te laten berechten door een op basis van een gezamenlijk initiatief opgericht disciplinair orgaan. Tevens zijn de sportverenigingen vrij om al dan niet te voorzien in een (voorafgaand) intern beroep in België. Gezien elke sportvereniging echter een WADA-conforme disciplinaire procedure voor hun elitesporters moet voorzien, moet een beroep bij het TAS altijd mogelijk zijn. Zoniet schenden zij hun verplichtingen die voortvloeien uit de hier voorgestelde bepaling, in welk geval zij onderhevig zijn aan de sancties elders neergelegd in dit decreet.

Teneinde naar een minimum aan kwaliteitswaarborgen te streven, wordt in het voorgestelde artikel uitdrukkelijk benadrukt dat de sportverenigingen in deze context onderworpen zijn aan de Code, de Internationale Standaarden en de antidopingregels van de internationale sportfederaties waartoe zij behoren.

De zinsnede die verduidelijkt dat de sportverenigingen dienen in te staan voor de disciplinaire bestraffing van de elitesporters “die bij hen aangesloten zijn of waren op het ogenblik van de overtreding”, werd in dit ontwerp toegevoegd om te verduidelijken dat de sportverenigingen conform artikel 7.6 van de WADA Code (2009) ervoor moeten zorgen dat leden die op doping betrapt worden, niet aan vervolging en een internationaal erkende sanctie kunnen ontsnappen door hun ontslag te geven bij de sportvereniging.

Het derde lid van de eerste paragraaf steunt op artikel 46 van het decreet van 13 juli 2007 en strekt ertoe om overeenkomstig artikel 17 van de WADA-code (2009) de verjaringstermijn van de dopingpraktijken vast te leggen op acht jaar. In het voornoemde artikel 46 van het decreet van 2007 werd evenwel bepaald dat de verjaringstermijn begon te lopen vanaf “het moment dat de overtreding is gepleegd.”. Vermits het echter vaak niet mogelijk is om het precieze moment van de overtreding met zekerheid te bepalen, wordt er thans voor geopteerd om het moment van “de vaststelling van de dopingpraktijk” te nemen als aanvangspunt. Wat betreft de in artikel 3, 1°, van het ontwerp bedoelde dopingpraktijken, betreft dit in beginsel het moment van monsterneming van het lichaam van de sporter.

In de tweede paragraaf van het ontworpen artikel wordt bepaald dat de sportverenigingen elke disciplinaire uitspraak en voorlopige schorsing betreffende elitesporters binnen vijf werkdagen dienen mede te delen aan de NADO.

Voor het overige wordt ter zake verwezen naar de algemene toelichting bij het ontwerp.

Artikel 25

Artikel 25 steunt op artikel 34, §3, van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 26

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 27

Artikel 27 beoogt – voor de breedtesporters – een implementatie van artikel 7.5 van de WADA-code (2009).

Met name wordt voorzien in de verplichting voor de opdrachtgever van een dopingcontrole om onmiddellijk een voorlopige schorsing op te leggen indien in het kader van een dopingcontrole:

- de analyse van een staal resulteert in de vaststelling van een afwijkend analyseresultaat voor een verboden stof die geen specifieke stof is of in de vaststelling van een verboden methode, en onderzoek aantoonde dat er geen TTN werd of kan worden verleend tot rechtmatig gebruik van de verboden stof of methode en dat met betrekking tot het analyseproces geen afwijking werd vastgesteld van voorschriften vastgesteld door de regering;
- en/of een sporter weigert om een monster te laten afnemen;
- en/of een sporter wordt betrapt op het plegen van bedrog bij de dopingcontrole of het bezit van verboden stoffen en/of methoden.

Daarnaast wordt voorzien in de mogelijkheid voor de NADO om onmiddellijk een voorlopige schorsing op te leggen indien de NADO door het parket op de hoogte wordt gesteld van het gegeven dat een sporter werd betrapt op het bezit van verboden stoffen en/of methoden.

Een voorlopige schorsing betekent dat de sporter tijdelijk aan geen enkele wedstrijd mag deelnemen die voorafgaat aan de definitieve uitspraak van het bevoegde disciplinaire orgaan. In overeenstemming met artikel 7.5 van de Code, kan de sporter bij de opdrachtgever van de dopingcontrole een voorlopige hoorzitting vragen.

Er dient in dit kader te worden benadrukt dat de voorlopige schorsing geenszins een beoordeling inhoudt van een schuldvraag, doch integendeel enkel geldt als een ‘preventieve maatregel’ – een voorzorg om, in afwachting van een definitieve uitspraak, de eerlijkheid van de competitie en de gezondheid en veiligheid van de sporters te waarborgen.

Teneinde de naleving van de opgelegde voorlopige schorsingen en het toezicht erop te waarborgen, dienen deze voorlopige schorsingen te worden bekendgemaakt via door de regering opgerichte en beveiligde communicatiekanalen. Hierbij is het bedoeling om deze informatie enkel toegankelijk te maken voor de organisatoren van sportactiviteiten.

Artikel 28

Artikel 28 steunt op artikel 32 van het decreet van 13 juli 2007. Wel wordt verduidelijkt dat de disciplinaire commissie wordt bijgestaan door een secretaris die de werkzaamheden en beslissingen notuleert, alsmede met een aanpassing van de bewoordingen van het artikel aan de gewijzigde terminologie van het decreet.

Artikel 29

Artikel 29 steunt op artikel 33 van het decreet van 13 juli 2007. Wel wordt verduidelijkt dat de disciplinaire raad wordt bijgestaan door een secretaris die de werkzaamheden en beslissingen notuleert, alsmede met een aanpassing van de bewoordingen van het artikel aan de gewijzigde terminologie van het decreet.

Artikel 30

Artikel 30 steunt op artikel 36 van het decreet van 13 juli 2007, waarbij punt 1° van het voornoemde artikel 36 van het decreet van 2007 voor de duidelijkheid thans wordt uitgesplitst in twee bepalingen.

Voor het overige wordt ter zake verwezen naar de algemene toelichting bij het ontwerp inzake de territoriale toepassing van het decreet.

Artikel 31

Artikel 31 neemt artikel 37 over van het decreet van 13 juli 2007, met toevoeging van een tweede lid.

Dit tweede lid steunt op artikel 46 van het decreet van 13 juli 2007 en strekt ertoe om overeenkomstig artikel 17 van de WADA-code (2009) de verjaringstermijn van de dopingpraktijken vast te leggen op acht jaar. In het voornoemde artikel 46 van het decreet van 2007 werd evenwel bepaald dat de verjaringstermijn begon te lopen vanaf “het moment dat de overtreding is gepleegd.”. Vermits het echter vaak niet mogelijk is om het precieze moment van de overtreding met zekerheid te bepalen, wordt er thans voor geopteerd om het moment van “de vaststelling van de dopingpraktijk” te nemen als aanvangspunt. Wat betreft de in artikel 3, 1°, van het ontwerp bedoelde dopingpraktijken, betreft dit in beginsel het moment van monsterneming van het lichaam van de sporter.

Artikel 32

Artikel 32 neemt artikel 38 over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 33

Artikel 33 neemt artikel 39 over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 34

Artikel 34 neemt artikel 40 over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 35

Artikel 35 neemt artikel 41 over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 36

Artikel 36 steunt op artikel 42 van het decreet van 13 juli 2007. In het voorliggende artikel wordt het aantal partijen dat – naast de sporter – beroep kan aantekenen wel ingeperkt tot die partijen die redelijkerwijze geacht worden om een direct belang te hebben bij het instellen van een dergelijk beroep.

Artikel 37

Artikel 37 steunt op artikel 43 van het decreet van 13 juli 2007. In het voorliggende artikel wordt – met het oog op een goede rechtsbedeling – tevens verduidelijkt dat de (tevens) in artikel 36 bedoelde partijen ook het recht hebben om tussen te komen in de procedure teneinde alle feiten en middelen voor te dragen die zij nuttig achten met het oog op de behandeling van het beroep.

Artikel 38

Artikel 38 neemt artikel 44, §2, over van het decreet van 13 juli 2007.

Artikel 39

Met het oog op een goede rechtsbedeling, strekt artikel 39 ertoe om te verduidelijken dat de (tevens) in artikel 36 en 37 genoemde partijen – die redelijkerwijze geacht worden ter zake over een direct belang te beschikken – beroep kunnen aantekenen bij de Raad van State tegen de beslissing van de disciplinaire raad. Daarnaast wordt verduidelijkt dat deze partijen ook kunnen tussenkomen in de procedure voor de Raad van State teneinde alle feiten en middelen voor te dragen die zij nuttig achten met het oog op de behandeling van het beroep.

Artikel 40

Artikel 40 bepaalt dat het instellen van het hoger beroep tegen een beslissing van de disciplinaire commissie deze beslissing niet schorst, tenzij nadat de disciplinaire raad dit heeft bevolen. Deze bepaling beoogt, in afwachting van de definitieve uitspraak, de eerlijkheid van de competitie en de gezondheid en veiligheid van de sporters te waarborgen, alsmede om te vermijden dat – ongeacht de merites van de zaak – beroep zou worden ingesteld met het loutere oogmerk om de opgelegde sancties te ontlopen en het dopinggebruik in de tussentijd verder te zetten.

Artikel 41

Artikel 41 steunt op artikel 47 van het decreet van 13 juli 2007, met aanpassing van de bewoordingen van het artikel ter verduidelijking van de betekenis ervan.

Artikel 42

Artikel 42 herneemt de machtiging aan de regering die artikel 48 van het decreet van 13 juli 2007 voorzag. Gevolg gevend aan de opmerking ter zake van de Raad van State worden de grenzen van de uitsluiting en de mogelijkheid om verzachtende en verzwarende omstandigheden in aanmerking te nemen (met opnieuw dan de maximale uitsluitingsduur) gepreciseerd in het ontwerp zelf. Voor de berisping wordt dit overgelaten aan de regering, aangezien een berisping bezwaarlijk kan worden beschouwd als een strafsanctie in de zin van artikel 12 van de Grondwet of artikel 7 van het EVRM.

Artikel 43

Artikel 43 neemt artikel 47, §5, tweede lid, over van het decreet van 13 juli 2007.

Teneinde de naleving van de opgelegde disciplinaire uitsluitingen en het toezicht erop te waarborgen, dienen deze disciplinaire uitsluitingen te worden bekendgemaakt via door de regering opgerichte en beveiligde communicatiekanalen. Hierbij is het bedoeling om deze informatie enkel toegankelijk te maken voor de organisatoren van sportactiviteiten.

Artikel 44

Artikel 44 steunt op artikel 47, §5, eerste lid, en artikel 49 van het decreet van 13 juli 2007, met aanpassing van de bewoordingen aan de gewijzigde terminologie van het ontworpen decreet. Tevens wordt, met oog op een efficiënte controle door de sportverenigingen van hun elitesporters, bepaald dat het verslag dat wordt opgemaakt door de controlerende

ambtenaar betreffende een elitesporter wordt overgemaakt aan de bevoegde sportvereniging.

Artikel 45

Artikel 45 steunt op artikel 50 van het decreet van 13 juli 2007. In het ontworpen artikel wordt verduidelijkt dat de sportverenigingen eerst dienen te worden gehoord alvorens een sanctie kan worden opgelegd.

Tevens wordt in de eerste paragraaf een punt 4° toegevoegd, waarin wordt bepaald dat als een mogelijke sanctie het geheel of een gedeelte van de financiële steun kan worden ingehouden die door de Vlaamse Gemeenschap aan de sportvereniging werd toegekend voor de komende twaalf maanden. Deze bepaling strekt ertoe om artikel 11, c), van de UNESCO-conventie te implementeren.

Artikel 46

Artikel 46 steunt op artikel 51 van het decreet van 13 juli 2007, met aanpassing van de bewoordingen van het artikel ter verduidelijking van de betekenis ervan.

Artikel 47

Artikel 47 neemt artikel 52 over van het decreet van 13 juli 2007

Artikel 48

Artikel 48 regelt de aanwending van persoonsgegevens in het kader van de toepassing van het decreet.

De eerste en tweede paragraaf bevatten, met oog op de wettelijke bescherming van de persoonsgegevens van de betrokken sporters, het algemene voorschrift dat alle persoonsgegevens die door de regering en de NADO worden verkregen en verwerkt in het kader van de toepassing van het decreet, uitsluitend aangewend mogen worden met oog op de verwezenlijking van de doelstelling van de preventie en bestrijding van doping in de sport, alsmede dat de regering – mede met inachtneming van de vigerende wetgeving en Internationale Standaarden – de bewaartermijn dient te bepalen van de verkregen persoonsgegevens. Gevolg gevend aan de opmerking van de Raad van State ter zake, werd ook nog verduidelijkt dat de verwerking van de persoonsgegevens zal dienen te gebeuren onder de verantwoordelijkheid van een arts.

De derde paragraaf steunt op artikel 49, §3, van het decreet van 13 juli 2007, met aanpassing van de bewoordingen ervan in het licht van de bescherming van de persoonsgegevens en de doelstellingen van het ontwerp.

Artikel 49

Artikel 49 steunt op artikel 53 van het decreet van 13 juli 2007, met aanpassing van de bewoording ervan aan de terminologie en de finaliteit van het voorliggende ontwerp.

Artikel 50

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 51

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 52

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 53

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 54

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 55

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 56

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 57

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 58

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 59

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 60

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 61

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 62

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 63

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 64

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 65

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 66

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 67

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 68

Artikel 68 strekt ertoe om artikel 53 van het decreet van 13 juli 2007 in die zin te wijzigen dat het in dat artikel bedoelde begrotingsfonds niet enkel wordt gespijsd met de opbrengsten van de administratieve geldboetes en de terugbetaling van de kosten als vermeld in artikel 50 van het decreet van 13 juli 2007, doch ook met de vergoedingen voor het ter beschikking stellen van benodigdheden voor monsterneming, alsmede de opbrengsten van de administratieve geldboetes en de terugbetaling van de kosten als vermeld in de artikelen 41 en 46 van het voorliggend ontwerp.

Artikel 69

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 70

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 71

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 72

Met het oog op een efficiënte aanpassing van de Vlaamse antidopingregelgeving aan de verschillende internationale ontwikkelingen en gelet op het belang van de WADA-conformiteit van de Vlaamse antidopingregelgeving, wordt in artikel 72 een delegatie gegeven aan de regering om de maatregelen te nemen, met inbegrip van de opheffing, aanvulling, wijziging of vervanging van de decretale bepalingen, die nodig zijn om de omzetting te verzekeren van de verplichte bepalingen die voortvloeien uit de internationale conventie tegen het dopinggebruik in de sport, gesloten in Parijs op 19 oktober 2005 door de Algemene Conferentie van de Organisatie van de Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Deze machtiging tot delegatie is echter niet onbeperkt en dient strikt geïnterpreteerd te worden. Ze kan immers slechts worden aangewend voor zover dit nodig is om de verplichte (letterlijke) bepalingen van deze toepasselijke internationale verdragen en verplichtingen om te zetten binnen het bevoegdheidsdomein van de Vlaamse overheid. Zulke machtiging aan de regering tot 'letterlijke omzetting' werd door de Raad van State in zijn handleiding wetgevingstechniek reeds aanvaard met betrekking tot Europese richtlijnen en er valt dan ook niet in te zien waarom dit anders zou zijn voor andere internationale verplichtingen.

Om tegemoet te komen aan de bekommernissen van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer en de Raad van State werd bovendien in het ontwerp ge-

preciseerd dat indien er decreetsbepalingen worden opgeheven, aangepast, aangevuld of gewijzigd die raken aan de persoonlijke levenssfeer of betrekking hebben op strafrechtelijke maatregelen, deze maatregelen voor advies moeten worden voorgelegd aan de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer en binnen een termijn van 6 maanden door de decreetgever zullen moeten worden bekrachtigd.

Artikel 73

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 74

Dit artikel behoeft geen commentaar.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS